Nr. 34 (15.124). Lwów, środa 15. lutego 1939. Rok LX.
Ч. 34 (15.1 24). Львів, середа 15. лютого 1939. Рік LX.
Opłata pocztowa uiszczona gotówką

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ. ВИДАННЯ: А. Б.

DIŁO

Wychodzi codziennie rano.

Редакція й Адміністрація: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-41
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
" Банку Чеських Леґіон Праґа „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . 5.00 зол.
чвертьрічно . . . . . 15.00 "
піврічно . . . . 30.00 "
річно . . . . 60.00 "
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Український Народе!

У житті одиниці і спільноти бувають хвилини, коли треба глибше застановитися над якоюсь подією, оглянутися на пройдений шлях і зважити доконані діла, щоб із твердішою постановою, зі збільшеним зусиллям, з яснішою думкою прямувати до визначеної мети.

Такою саме хвилиною для всенародньої застанови, для призадуми над минулим і майбутнім є трицятьліття Українського Протиалькогольного і Протинікотинного Товариства „Відродження". Дня 14. ц. м. минає трицять літ від хвилини, коли гурт ідейних людей, людей сильної волі та ясної, тверезої думки почав обєднаним способом боротьбу з віковічним лихом нашого народу, отрутами алькоголю й нікотини.

Десятки, а то й сотки літ ці отрути нівечили душу й тіло народу, вбивали віру в Бога, затемнювали національну свідомість, присипляли народню совість і витискали на душі пятно рабства. Вони то ставали причиною безлічі злочинів: руйнували родини, нищили господарства, синів і доньок багатої землі виганяли скитальцями за море, у канадійські прерії та бразилійські пущі.

І саме ті злидні та нещастя українського народу зганяли сон з очей тих свідомих та тверезих українських громадян, що виступили до боротьби під ясним відродженецьким прапором. Із радістю треба ствердити, що за трицять літ невпинної і завзятої боротьби за тверезість українського народу Товариство „Відродження" здобуло чимало успіхів. Живими свідками цієї переможної боротьби є десятки свідомих українських громад, де на місце злощасних корчем станули Божі храми та просвітні доми, і в них виховавався новий, свідомий своєї людської і національної гідности український люд. І нема сумніву, що й ця благословенна праця Товариства „Відродження" у свою чергу причинилась до нашого національного здвигу, а відродженецькі ідеали виховали багато борців, що згинули на полі слави.

І саме цей погляд на дотеперішню працю і здобутки Товариства „Відродження" є основою глибокої віри у слушність нашої боротьби та заразом могутньою спонукою до дальших витревалих зусиль та жертвенних змагань аж до повної перемоги. Бо лихо ще не щезло з нашої землі. Ще досі зрадливі вороги, алькоголь і нікотина, закрадаються до українських хат, готують руїну українським родинам, нівечать наш національний дорібок та — що найгрізніше — стараються підкопати моральну силу народу і заломити характер молодого українського покоління. Тривожні вісти доходять із ріжних закутків краю, що проклятий алькоголь і то у свому найстрашнішому виді денатурату — розпаношується по наших селах та пожирає все нові жертви! В обличчі цієї небезпеки — ще пекучішою стає потреба відродженецької акції і далекосягле значіння Товариства „Відродження" виступає у ще яснішому світлі.

Віримо, що саме в цьому ювилейному році трицятиліття Товариства „Відродження" зростуть відродженецькі ряди до такої сили, що загроза від отрут алькоголю й нікотини перестане бути страшна і володарська здержливість запанує всевладно в українському народі. З цією вірою кличемо до всіх ідейних українців та українок: Ставайте у відродженецькі ряди до святої боротьби за перемогу тверезого духа, за силу і велич Української Нації!

Дано у Львові, дня 14. лютого 1939 р.

Головна Рада Українського Протиалькогольного і Протинікотинного Т-ва „ВІДРОДЖЕННЯ": М-р Микола Ценко — голова, проф. Адам Антонович — за секретаря, м-р Богдан Галайчук, Василь Глібовицький, Володимир Добрянський, Володимир Дудчак, Ярослав Літинський, д-р Іван Раковський, Олексій Роїк, Тиміш Семчишин, о. д-р Омелян Стасюк, проф. Іван Тесля, м-р Михайло Хомяк, Петро Чубатий, Ярослав Чума.

ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКА ДУХОВНА СЕМИНАРІЯ ДЛЯ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

До архиєпископської богословської семинарії в Оломовці перенеслася з 1-им лютого ц. р. богословська семинарія греко-католицької мукачівської дієцезії. Ректором семинарії є о. Мирон Калинець. З числа 57 богословів, що студіювали в Ужгороді, тільки 15-ох залишилося в Ужгороді. Незадовго має їх відвідати епископ Діонізій Няраді.

СТИПЕНДІЇ ДЛЯ СТУДЕНТІВ.

Хуст. Президія „Учительської Громади" створила 10 стипендій для студентів, що хотіли би студіювати в Німеччині. Студенти, що хотіли би з тих стипендій користати, повинні зголоситися до 20-го ц. м.

Після соймових виборів у Карпатській Україні

Наша дорога правильна.

ПРЕМІЄР О. Д-Р А. ВОЛОШИН ПРО ВИБОРИ.

В карпатоукраїнській пресі появилася стаття премієра о. д-ра А. Волошина, в якій голова уряду Карпатської України дає оцінку соймових виборів. Дуже сердечний зворот до народу на початку статті вказує, що премієр доцінює той подвиг, що на нього здобувся карпатоукраїнський нарід в часі виборів до першого сойму Карпатської України.

„ТВОЯ ПОВЕДІНКА — звертається премієр Волошин до народу — ДОКАЗУЄ ТВОЮ ПОЛІТИЧНУ ЗРІЛІСТЬ. ТИ ВИКАЗАВ НЕ ТІЛЬКИ НАЦІОНАЛЬНУ СОЛІДАРНІСТЬ, АЛЕ ТАКОЖ ВЕЛИКУ ВЗАЄМНУ ЛЮБОВ, ЛЮБОВ БРАТА ДО БРАТА. НАША КРАЇНА ХОЧ МАЛА, АЛЕ НА СВОМУ МІСЦІ ПОСТОЯЛА І СЬОГОДНІ ВОНА МАЄ ЗАБЕЗПЕЧЕНЕ

МІЖДЕРЖАВНЕ СТАНОВИЩЕ.

Можу обіцяти, що ми присвятимо всі наші сили, щоб нашу державу розбудувати".

Після того премієр Волошин з приємністю — як сам каже — згадує про те, що німці, чехи і румуни, які живуть у Карпатській Україні, солідарно голосували на листу Українського Національного Обєднання. Премієр підкреслив також, що й мадярська національна меншина у великій більшости пішла у виборах з українцями.

„ОСОБЛИВО ТІШИТЬ МЕНЕ ТЕ — каже наприкінці премієр Волошин — ЩО Я ЗНАЙШОВ ПІДТВЕРДЖЕННЯ, ЩО НАША ДОРОГА ПРАВИЛЬНА І МОЖУ ЗАПЕВНИТИ, ЩО ЦЕЮ ДОРОГОЮ ПІДЕМО НЕПОХИТНО У ДАЛЬШІЙ НАШІЙ ПРАЦІ".

КАРПАТСЬКА УКРАЇНА ВИСОКО ПІДНЕСЛА ПРАПОР.

Свою думку про вибори до першого карпатоукраїнського сойму у карпатоукраїнській пресі висловив і міністр Ревай, який з особливим натиском підкреслює великий виборчий успіх та беззастережну перемогу Українського Національного Обєднання.

„КАРПАТСЬКА УКРАЇНА — пише міністр Ревай — ВИСОКО ПІДНЕСЛА ПРАПОР І ПІДНЕСЕ ЙОГО ЩЕ ВИЩЕ ПРИ СОЛІДАРНІЙ СПІВПРАЦІ ЦІЛОГО НАРОДУ".

Карпатоукраїнський нарід — каже міністр — поставився дуже поважно до свого виборчого завдання, наслідком чого вибори відбулися достойно і спокійно.

ПІДСУМКИ І ВИСНОВКИ.

ХУСТ. КУП. Вибори до першого карпатоукраїнського сойму завдяки зорганізованим рядам людности скінчилися повною перемогою. Українське Національне Обєднання здобуло 92.40 проц. всіх відданих голосів. Український нарід не розчарував своїх вождів і може бути певний, що і вибраний ним сойм його теж не розчарує. Члени тих національних груп, що при соймових виборах голосували проти листи Українського Національного Обєднання, повинні собі усвідомити, що вони у Карпатській Україні є тільки гостями і їх відношення до Карпатської України повинно бути льояльне

—o—

НЕЗАДОВОЛЕНІ ПІВДЕННІ СУСІДИ.

ХУСТ. КУП. Радіостації південних сусідів Карпатської України, які незадоволені з того, що велика більшість мадярської меншини в Карпатській Україні пішла у виборах до сойму за українцями, містифікують своїх слухачів ріжними видумками, як ось про те, що у виборчих льокалях було по дві урни, тобто одна на голоси за Українським Національним Обєднанням, друга на голоси проти УНО. Компетентні чинники ще раз стверджують — бо такі вістки мадяри розсівали й перед виборами — що у виборчих льокалях була всюди тільки одна урна і виборчі комісії аж до останньої хвилини зберігали вповні всі приписи про тайну виборів.

Спокій і право.

Львів, 13. лютого 1939.

Кожний уважний читач „Діла“, який вміє стежити не тільки за окремими вістками чи статтями, але й виловлювати з них певну редакційну ситетму, мусів давно вже запримітити факт, що ми не забираємо голосу у внутрішніх справах Карпатської України. Реєструючи з найбільшою дбайливістю всі замітніші події з тамошнього життя та разом з усіми українськими земляками у світі найближче цікавлючись усіми подробицями тамошнього життя, стримуємось від коментарів та не насвітлюємо карпато-українських справ власними міркуваннями. Залишаємо це карпато-українським пресовим джерелам, залишаємо це тамошнім українським діячам і провідникам, які час до часу забирають прилюдно голос, щоб скласти відповідальні заяви чи спростувати надто яскраві і шкідливі фальшиві вістки, друкуємо врешті кореспонденції власного спеціяльного представника „Діла“ із Хусту та Праги і принагідних кореспондентів, які мають давні звязки з нашим часописом та користуються нашим довірям. Позатим — мовчимо, обмежуючись хіба тільки до міркувань з приводу впливу, що його мають тамошні події на тутешні краєві відносини (настрої). Засадниче наше становище до справ Карпатської України було формульоване не раз і не двічі з самого початку актуалізації карпато-української проблеми, не кажучи вже про те, що ми писали багато про долю наших закарпатських земляків ще за мадярського і чеського режиму, і це такі ясні та самозрозумілі речі, що нічого повторювати ті труїзми тоді, коли життя іде вперед і висуває чові строго актуальні питання.

Справа перших виборів до першого карпато-українського сойму — **це актуальне питання стабілізації тамошнього правно-устроєвого стану.** Довкола тих виборів счинився чималий шум. Досить пригадати, що ще два дні тому читали ми вістку „з достовірного джерела“, немов ген. Прхаля вибори відкликав та призначив їх на місяць пізніше (навіть докладно подано день!) (Як відомо, ген. Прхаля видав був поклик голосувати на листу УНО). Повні лібералістичного обурення голоси появлялись у ріжних неукраїнських органах преси з приводу припинення діяльности всіх політичних партій у Карпатській Україні. Хоч це сталося вже два місяці тому у звязку з тією природною і льогічною зміною суспільно-політичної структури громадянства, яка прийшла і серед чехів і серед словаків і серед українців у ЧСР після Мінхену і Відня, проте тепер не забракло у ріжношерстній пресі коментарів, що це — мовляв — тільки „виборчий трік“, який по зразку тотальних держав має на меті перевести тільки звеличників влади до сойму. І так читали ми тут день-у-день про „опереткові вибори“: оборонцями чистоти виборів і пятиприкметникової виборчої ординації стали навіть деякі такі часописи й публіцисти, які при іншій нагоді таку ординацію лаяли як безглуздя та охльократичне самогубство.

Вся та кампанія не пошкодила виборчому активі. Хто читав у вчорашньому числі „Діла“ подрібний вислід карпато-українських виборів, той мусів звернути увагу не тільки на цифри голосів „за“, але і „проти“. Ці цифри „проти“ — це не декорація на показ: у Хусті на 6.208 „за“ голосувало 2.122 „проти“: в їзі хустської округи 427 „за“ — 1109 „проти“(!), у Пасіці свалявської округи 117 „за“ — 218 „проти“, більшість противників листи УНО була теж у Буківцях і Вижній Ростоці тієї самої округи, поважна скількість в Івашковичах іршавської округи. Влада, яка проголошує такі цифри — виказує цією своєю щирістю свою силу. Статистика, яка не цурається також негативних для режиму позицій, є статистикою, яка викликує довіри. **Нема сильнішого аргументу на доказ чистоти перших карпато-українських виборів і на доказ, що ті вибори не відбувалися в атмосфері якогонебудь терору, як саме така статистика.**

Коли ми бачимо у статистичній виборчій табелі, що всюди була деяка скількість противників теперішнього карпатоукраїнського уряду і його політичного напрямку, то це річ ясна, зрозуміла і природна. Бо нема у світі країни, в якій булоб 100 прц. прихильників тамошнього режиму. Коли-б ми почули, що в Карпатській Україні листа УНО здобула 100%-ву перемогу, то відразу сказалиб: „Це неможливо“. І коли хтось про таке впевняє, то дискредитує дану владу і даний режім бо вмовляє в нього речі неможливі. Неможливою є річчю, щоб нарід, який тому 20 літ почав своє національне відродження і тому рік мав у себе ще боротьбу за мову, як найбільшу внутрішню національно-культурну і культурно-політичну проблему, щоб такий нарід за такий короткий час перейшов уже всі щаблі та ступні національно-політичного освідомлення. Процес кристалізації національного обличча залежить від умовин і те, що в поганих умовинах діється десятками чи сотнями літ, у добрих проходить за роки. Не сумніваємося, що за кілька літ закарпатська вітка українського народу надолужить століттями загаяні можливости, так, як на наших очах стомилевими кроками здоганяє їх. Але не скорочуймо тих необхідних літ штучно до місяців, бо це протирічить законам природи.

Процес кристалізації національно-політичного обличча та стабілізації нового правного устрою країни може проходити тільки **еволюційно, серед атмосфери спокою і тієї пошани для права, яка зветься правопорядком.** Для нас

подрібна статистика з вислідами карпато-українських виборів є пророчистим доказом такого спокою і такого правопорядку. І тому це для всіх нас така відрадна подія. Нема кращої відповіди на своєрідну „ґроєльпропаґанду“, що її ширять про Карпатську Україну, як спокій і **право.** Колиб навіть число голосів які заявились за урядом о. А. Волошина і його національною політикою, було багато менше, ніж їх є, то й тоді ми булиб безоглядними оптимістами: бо спокій і право, які там панують, є найкращою запорукою остаточної перемоги.

Не забираємо голосу у внутрішніх справах Карпатської України, бо вважаємо, що це виключна компетенція тамошнього національного проводу, який краще знає, що треба діяти, ніж хтонебудь із глядачів. В даному випадку торкаємось внутрішньої карпато-української події, яка трапилась останньої неділі, щоб висловити своє правдиве вдоволення зі способу її переведення та висліду.

іа.

„КЕРІВНІ КАДРИ“.

ВИСУВАНЦІ ПРИ ПРАЦІ.

Найвидатнішим висновком останнього часу, найзамітнішою рисою сучасности в СССР є сміле й широке висунення на керівні ролі нових, молодих працівників, так принайменше захлипуючися від захоплення твердить совітська преса. Завдали, мовляв, остаточний удар „двурушникам і зрадникам, шкідникам і ворогам народу, що посідали видатні становища в країні рад“, на місце їх прийшли нові, цілком уже „свої“, совітські люди, якими можна пишатися. І прилюдна опінія в СССР пишається ними або принайменше робить вигляд, що пишається: на сторінках щоденної преси зявляються численні портрети цих висуванців, друкують їх життєписи. Звичайно на перших сторінках. Але іноді на останніх сторінках, значно дрібнішим шрифтом, містять коротенькі відомости, як саме виконують ці люди доручені їм обовязки.

І здається нам, що ці коротенькі замітки значно цікавіші від довгих біографій, від урочистих обіцянок висуванців „високо тримати прапор соціялізму“...

ЯК МОЖНА ЗДОБУТИ ДОБРЕ МЕШКАННЯ?

Ось на голову глухівського районового виконавчого комітету призначили нову людину, Минайленка. Минайленко став ретельно і дбайливо працювати. І в день працює, і в ночі думає про працю. І якось по ночі прийшла до його невтомної голови думка, що не випадає голові районового осередку мати зовсім нерепрезентаційне приватне помешкання, яке до того ще давно вже не бачило ремонту. Він не пішов по лінії найменшого спротиву, він не спокусився на те, щоб накєзати ремонтувати своє помешкання. Ні! Йому прийшло до голови, що не далі, як два дні тому відремонтовано приміщення народнього суду й що народній судля Омеляненко хвалився, ніби це дуже добре приміщення.

Голова глухівського районового виконавчого комітету Минайленко не належить до людей бюрократичного типу, які довго обмірковують ту або іншу думку. Ні! Отже серед ночі будять народнього суддю Омеляненка і ... щоб негайно зявився до райвиконкому. (... може мобілізація, ... жений Омеляненко (може ...) глухої ночі ... війна, чи якесь повстання?!) ... шве до райвиконкому. Але ще більше ... ся народній суддя Омеляненко, коли ... райвиконкому Минайленко запропонував йому негайно, тобто за годину, звільнити приміщення народнього суду... В усякому разі ... чого ранку голова глухівського райвиконкому прокинувся вже на новому, справді ... ремонтованому, приміщенні. І ... думки могли вільно приходити до його ... но-адміністративної голови.

НАЩО ГОТЕЛІВ У МІСТІ?

Але пізнім разом зі скаргою ... судді Омеляненка до обласного осередку ... нигова. І менше нас цікавить доля ... бо вона-ж відома — її залишили без ... — а ось в який спосіб переночувати ... му в Чернигові... Не подумайте, що в ... му місті нема готелів. Є, аж три, ... на декілька сотень людей, а переночувати ...

Американський нарід привязаний до мира.

Вашингтон. Державний секретар Гуль заявив у радіопромові, що американський нарід щиро привязаний до мира, але здає собі справу, що інші народи можуть примусити мирні народи воювати. Тому першим обовязком кожного уряду є вдержати рівновагу зброєнь. На думку Гуля всі спірні міжнародні проблеми можна успішно розвязати мирним шляхом, але це залежить від доброї волі обох сторін.

Брехливі вістки про якийсь розлам в УНДО

У звязку з ліквідацією внутрішнього конфлікту в УНДО обігла львівську і частину варшавської преси вістка, немовто деякі посли і члени УНДО монтують опозицію в партії, чи пак творять якусь уголовецьку партію поза УНДО-м.

Генеральний секретаріят УНДО повідомляє, що ця вістка не відповідає правді і є звичайною видумкою.

де. Річ у тому, що новий голова міської ради Чернигова, висуванець Сергеєв, теж час до часу має щасливі думки. Чи не все одно, хто мешкатиме по чернигівських готелях. Приїзжі? Але-ж це все невідомі, непевні люди... А коли мешкатимуть по готелях співробітники чернигівських обласних виконкому, земвідділу, суду, прокуратури, навіть і парткому? По-перше все це відомі люди, по-друге кімнати по готелях не порожнюватимуть, якщо вони навіть не платитимуть грошей. Ну, а приїзжі? А властиво чого їм приїздити до Чернигова?

Та несправедливо було б твердити, що така думка може повстати в голові тільки голови чернигівської міської ради Сергеєва. Є, наприклад, як відомо, місто Дніпропетрівське, а в ньому головою міської ради є товариш Жеребченко, теж мудра людина, яка теж не любить приїзжих до міста. За заведеним звичаєм кожний приїзжий там мусить у першу чергу зявитися до бюра розподілу готелевих кімнат. Добре, якщо ви маєте відрядження до Дніпропетрівського, тоді ви зможете дістати собі кімнату в готелі. Але, борони Боже, коли ви в Дніпропетрівську тільки проїздом — таким місця в Дніпропетрівському нема. Наприклад, їдете ви з Києва до Криму самоходом, усі ваші документи в повному порядку, але вам захотілося перебути декілька днів у Дніпропетрівському Зявляєтесь ви до бюра розподілу, там уважно знайомляться з вашими документами, і лаконічно кажуть вам: ні! На ваші прохання вам теж кажуть лаконічно: до міліції! У міліції вам доводиться виповняти довжезні анкети, відповідати на запитання, що робив у такому то році ваш дід і кілько у вас родичів на цьому світі, а потім сувора людина в міліцейському однострою кладе рішення: дозволити на одну ніч.

Мудрі бувають правителі міст.

ЗА ГОДИНУ ПІВ СОТНІ СПРАВ.

Є таке, наприклад, місто Житомир. І є в ньому товариш Голубов. І виконує він, як висуванець, обовязки заступника голови обласного виконавчого комітету. Це йому припадає головувати на засіданнях президії облвиконкому Ясно, трудно, щоб голова зборів не спізнився на якісь там дві години. Починається засідання. За одним столом президія, за другим технічні співробітники, завідувачі ріжних відділів, представники районів тощо, які у вирішенні справ участи не беруть, вони дають пояснення в ріжних справах, а ухвалює постанови сама президія.

Голова зборів просить поспішати, бо справ багато. Розглядають — це в грудні — плян місцевої промисловости на третій квартал. Голова зборів дивується, чому так пізно розглядають цей плян? Йому відповідають, що він, сам увесь час відкладав цю справу за браком часу.

— Ага! Погоджується голова зборів, — ну так затвердимо його. Хто проти? Нема! Хто стримався? Нема! Затверджується! За годину розглядають 51 справу. Розглядають одноголосно в дослівному розумінні слова. Бо за столом президії сидить тільки сам голова зборів, Голуб. Самого себе він запитує: хто проти, хто стримався? І завжди він не проти, завжди не стримується.

УРЯДОВА ДОРОГА.

Від Житомира, як відомо, недалеко — недавно збудованою автострадою — до Києва, до столиці УССР, зі столичними вже державними мужами. Незадоволені ви, наприклад, з тих або інших вчинків київської електричної станції. Вам увічливо кажуть там, що зі скаргою ви можете звернутися до міської ради. Написавши скаргу ви поспішаєте туди, радіючи, що вашу скаргу сьогодні розглянуть. Ви знаходите швидко кімнату з написом „секретар голови міської ради". В кімнаті за столом самотно сидить молода людина, секретар, товариш Калмиков, задумливо пускаючи до стелі клуби тютюнового диму. Ви з радістю наближаєтесь до його стола. Але товариш Калмиков зупиняє вас. Він каже вам звернутися по-перше до бюра принять міської ради, там вас ознайомлять з порядком принять завідувачів і запишуть на чергу принять до нього, до секретаря голови, товариша Калмикова. Ви пробуєте белькотати, що здається сьогодні нема черги, але товариш Калмиков увічливо просить вас не ломити громадської дисципліни. Засоромлений ви йдете до бюра принять, де попереду записують вас на чергу до завідувача бюра принять. За чотири години ви попадаєте до завідувача бюра принять, який записує вас на чергу до товариша Калмикова і пропонує зявитися за 8—9 днів. Не в такому вже радісному настрою зявляєтеся ви до товариша Калмикова, який проглянувши вашу скаргу, записує вас на чергу до заступника голови міської ради, Губенка, до якого ви мусите зявитися за 6 днів. Коли-ж ви приходите до товариша Губенка, він каже вам, що вашу скаргу відіслали до вирішення до... київської електричної станції. Радісного настрою у вас вже зовсім немає. Київська електрична станція вирішує справу на свою користь.

Але товариш Губенко (теж висуванець) дбає і взагалі про інтереси міста. Це він видав, наприклад, постанову такого змісту: „Категорично забороняється підчас пожежі вибивати шиби вікон та відчиняти двері". Пожежа мусить відбутися при зачинених дверях. Так краще!

Товариш Губенко безумовно має багато конкурентів у літературній творчости писання обовязкових постанов. Наприклад, голова бориспільського райвиконкому, Хименко, видав таку постанову: „Оглянути по всіх селах району божевільних і видати їм відповідні справки". І божевільні будуть задоволені, маючи на руках у себе справки, і районовий законодавець теж.

ЛОВЛЯ ГРИЗУНІВ І РИБ НА МІРУ.

А сусідній законодавець бишівського району зобовязав усі колгоспи виділити по 33 (яка точність!) людей для ловлення гризунів. Але далі ще точніше. Встановлені такі пересічні норми цього ловлення для кожної людини на трудодень. Вона мусить зловити 3 кертиці, 2 хомяки, 4 ховрахи або замість 4 ховрахів 10 щурів! На жаль не зазначено, чи можна заміняти кертиці на хомяків і навпаки?

Але що казати там про якісь районові обовязкові постанови. Коли київський обласний виконавчий комітет видав таку постанову про рибоборловлю: забороняється ловити вудкою судаки та соми коротші як 30 сантиметрів, а лящі й язі, коротші як 15 сантиметрів. У постанові зазначено (щоб не було жадних непорозумінь!) як саме й виміряти рибу: починаючи від морди до початку хвостового плавця. Нема тільки докладної інструкції, що має робити рибалка, щоб йому на вудку не попався судак завдовшки 29 сантиметрів та що він має зробити, якщо трапилося вже таке нещастя чи то через його необережність, чи то через неознайомлення риби з обовязковою постановою?

Ці нові кадри совітська преса зве сіллю совітської країни.

Здається, занадто тільки пересолено цю сіль Ну, але коли по совітських крамницях так часто бракує соли, то здається, мабуть там і така.

Гл. Л.

Україніка.

ЧЕСЬКА ПРЕСА.

В січневому числі **„Праського Ілюстрованого Справодаю"** містить д-р Ем. Вайтауер статтю п. н. „Під жовто-блакитною владою українців". Стаття багато ілюстрована. Автор мав добру волю подати огляд найновішої української історії на всіх етнографічно-українських землях, але не зовсім опановує матеріял.

РУМУНСЬКА ПРЕСА.

Букарештенська **„Поруика Времії"** з 1. II. приносить велику статтю д-ра О. Поповича про положення в Карпатській Україні, яке було утворилося з приїздом ген. Прхалі до Хусту.

ХОРВАТСЬКА ПРЕСА.

„Обзор" у вступних статтях з 9. і 10. II. обговорює українську проблему у звязку з сучасним міжнародним положенням; в числі з 11. II. подає в довгій телеграмі з Праги історію зрадницької діяльности мадярського агента Бродія, що під маскою москвофіла сягнув був навіть по премієрство в Карпатській Україні.

НІМЕЦЬКА ПРЕСА.

Берлінське видання **„Фелькішер Беобахтер"** з 11. II. приносить з Хусту від власного кореспондента телеграму з повідомленням про оснування „Українсько-Німецького Товариства".

„Дайтше Рундшау" з 11. II. подає більші повідомлення про зїзд „Рідної Школи" і про ліквідацію внутрішнього спору в УНДО.

З польської преси.

Протиукраїнські герці п. Садзевича в „Ґазеті Польскій“.

Хтось думав би, що в країні, де повнота влади в польських руках, де польський стан посідання збільшується постійно, „Отче наш“ у рідній польській мові в устах поляка — це річ самозрозуміла й безсумнівна. Та ні, воно не так. Повчае нас про це наглядно стаття п. Мярка Садзевича у варшавській „Ґазеті Польскій“ з 12. ц. м. з її пророчистим наголовком „Отче наш у власній мові“.

„Живуть собі — пише п. Садзевич — у східно-галицькім (в оригіналі: малопольськім) селі три стриечні брати, що походять від спільного діда Леліви Добжанського Бяласа. Це стара польська родина, осіла на землях Східної Галичини (Малопольщі) від часів Ягайла. Один із братів римо-католицького віроісповідання носить таке саме назвище, як його предки. Два інші охрещені у греко-католицькій церкві. Перший фігурує у книжках уже тільки як Бялас. Гр.-кат. парох згубив Добжанського. Третій називається просто Білас та — уважає себе українцем.“

П. Садзевич уважає історію родини Леліви Добжанського Бяласа типовим прикладом масової „крадежі душ“ греко-католицькими священниками. Тому, що національна приналежність в опінії населення вяжеться з приналежністю до грецького або латинського обряду, положення „поляків греко-католиків“ є — пише п. Садзевич — просто трагічне. В більшості випадків з греко-католицькою метрикою уважають українцем або русином кожного, хочби в його жилах плила „найчистіша польська, мазурська кров“. „Саме ця моцна й туга кров — твердить п. Садзевич — грає у жилах найагресивніших і найбільш боевих терористів з ОУН. Білас! Я згадав це назвище та його походження. Бо хто це був Білас, убивник Голувка, страчений за участь у кривавій городецькій експропріяції?“

Хто? Виходило б, ідучи за думкою п. Садзевича, що польський мазур... Оригінально! Можна мати ріжний погляд на боєвиків та терористів з ОУН, на кожного зокрема і всіх разом, але припускати, що вони не українці, а мазури з походження та крови — ну, на таку думку досі ніхто ще не впав.

Нікому не було відомо досі також нічого про те, що — це твердить п. Садзевич —

„ще на порозі незалежности (Польщі) в 40 відсотках церков відправляли богослужен-ня з польськими проповідями та співами“.

що

„кандидат на гр.-кат. священника мусить складати присягу, що не спиниться у боротьбі за українізацію вірних“,

що

„відомий є факт, що парох зняв у церкві святі образи і повісив на їхне місце портрети Ґонти й Залізняка“,

що

„можна навести низку прикладів, де священник з проповідниці виклинав вірних, що посміли признатись до польщини, погрожуючи їм небесними карами у виді вогню, помору худоби і наглої смерти“,

що

„відправляв за „неправовірного“ парохіянина панахиду, наче за вмерця“

і що — horribile dictu!

„за 20 літ незалежної Польщі записано безправно до книжок східнього обряду пів мілона польських дітей“.

Ні менше, ні більше — тільки пів міліона! Просто мороз іде по тілі, коли подумати, що в наших часах можливі такі страхіття, які п. Садзевич розмалював густими й пестрими барвами в „Ґазеті Польскій“.

Але є ще порох у порохівниці! Не такий чорт страшний, як його малюють! Бо п. Садзевич стверджує:

„У психіці польської суспільности у Східній Галичині доконується глибокий перелім; щораз більша її активність у противенстві до недавніх настроїв бідкання найшла свій вислів м. і. у сильній акції будування нових костелів, парохій та каплиць. Населення добровільно жертвує землю під костели і парохії, звозить будівельний матеріял. Сама тільки ходачкова шляхта власними руками будує в теперішній хвилині 57 нових костелів і парохій.“

Отже таки покращало і затемнений видноруг Східної Галичини очевидно прояснюється. Виринає питання: чогож, на що і кому здався отой цілий реєстр видуманих, крикливих сензацій, що бють у греко-католицьку Церкву та її слуг — українських священників?

Ось чому:

„Безоглядною конечністю польської державної рації і релігійних потреб римо-католицького польського населення південно-східніх земель є збільшити число римо-католицьких парохій і також утворити римо-католицькі дієцезії у Станиславові й Тернополі. Цього домагається польське населення тамошніх земель. І то не тільки у формі домагань, але й ділами.“

От таке було відразу сказати, пане Садзевич, просто і ясно — без леґенд про „міцну й тугу мазурську кров“ у жилах греко-католиків і без наклепів, цькувань та очорнювання греко-католицького духовенства. Бо якось дивно помиритися з думкою, що „Ґазета Польска“ завзялася видержати конкуренцію з „ІКЦ“ в україножерстві.

Хроніка українського життя в Парижі.

(Від власного кореспондента).

Париж, лютий 1939.

22. СІЧНЯ.

Українські еміґранти святкували цього року дуже врочисто роковини проголошення державности України. Всюди, де відбувалися святочні зібрання, салі були виповнені по береги українською публикою; ми помітили теж між присутніми дуже багато французів та інших чужинців.

В СОЮЗІ УКРАЇНСЬКИХ КОМБАТАНТІВ.

Організація б. вояків української визвольної боротьби та Союз українських еміґрантів у Франції уладили торжественну Богослужбу в православній українській церкві в приявні відпоручників французьких, італійських та портуґальських комбатантів, що прибули до церкви зі своїми прапорами, як теж і представників кавказьких народів.

Того самого вечора в салі Аеро-Клюбу при вул. Ґаліме біля Елізейських Піль ці самі організації влаштували дуже елеґантне прийняття-вечірку. Промовляли: п. ґен. Удовиченко в імені українських комбатантів, п. Шумицький в імені Союзу українських еміґрантів, п. Мішель Шоден в імені французьких приятелів України і п. Алі Акбер-Бей-Топчібаші від кавказьких приятелів України. Після промови п. Шодена хор українських комбатантів відспівав марсилієзу, а по промові п. ґен. Удовиченка „Ще не вмерла Україна“.

В мистецькій частині взяли участь: п-і Горайнова зі своїм знаменитим жіночим тріом, п. Стефуранчин і п-а Тихада у блискучій точці українських національних танків, п. Солонар (тенор), п-і Шмалієва (сопран), мужеський хор під проводом п. М. Ковальського, та гарно виведені танки дітей: панночки Тусі Ковальської та Олега Обалдуєва. Були представники париських газет „Л' Енформасіон“, „Ле Жур“, „Л' Ентрансіжан“, „Пті Журналь“ і т. д. У париській пресі появилися короткі звідомлення з цього вечора.

В УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНЬОМУ СОЮЗІ

у салі при Авеню Гош відбулося теж дуже урочисте Свято — на спогад роковин 22. січня. Патріотичну та змістовну промову виголосив ред. „Українського Слова“ у Парижі п. І. Бой-ків, опісля промовляв студ. університету п. Мричко про лицарські змагання під Крутами та двох представників Вільного Козацтва. Деклямував студ. університету п. Гайворонський, співав знаменитий хор п. Чехівського, сольо спів п-і Корецької був, як завжди, одним великим тріюмфом. Українська публика дуже щиро оплескувала дитячі виступи — молодий цвіт наших земляків, що вродились та виховуються в українському дусі, хоч далеко від рідної землі.

НОВИЙ УКРАЇНСЬКИЙ БЮЛЕТИН У ФРАНЦУЗЬКІЙ МОВІ.

Перед кількома днями появився у французькій мові новий український бюлетин, що його видає Союз українських еміґрантських товариств у Парижі п. н. „Бюлетен д' Інформасіон“. Перше число цього бюлетину добре зредаговане, подає чимало пресових французьких голосів про Україну, а ворожим голосам дає смілі, добрі, річеві, хоч і чемні відповіді. Адреса бюлетину: 248, rue St. Jacques Paris 5-e. Бюлетин літоґрафований. Його зміст охоплює життя українців на всіх областях.

УКРАЇНСЬКІ ТАНКИ НА ҐАЛЕВОМУ ВЕЧОРІ В ЧЕСТЬ ШВЕДСЬКОГО КНЯЗЯ.

В розкішній париській студентській дільниці „Сіте Юніверсітер“ у Міжнародньому Студентському Домі, наш земляк п. Петро Стефуранчин, син Вп. Андрія і Марія Стефуранчиних із Коломийщини, мав тяжку та відповідальну ролю запрезентувати український національний танок на ґалевому прийнятті в честь внука шведського короля з приводу його приїзду до Парижа. П. Стефуранчин і його ансамбль, що складався із п-і Л. Тихади та п-і Коссенко-Гузар і пана Тижука виповадив із бравурою цілу низку українських національних танків при великих оплесках добірного товариства, яке творили амбасадори, міністри, члени парляменту і т. д. Мимохіть приходить мені на думку, що опис жіночих строїв цікавив би неодну з тих, що читає жіночу сторінку „Діла“. Для панів обовязковий був фрак. Блакитно-жовті, а пак жовто-блакитні прапори із хрестом посередині, бо шведський прапор має тільки у протилежному порядку ту саму національну барву, що й наш, викликували дивне враження в українців, присутніх на салі. П. Стефуранчин, який колись зі свого аматорства перейшов на справжнього професійного танцюриста нашого фолькльору та який відбув з великим успіхом, як ми вже нераз згадували, турне по цілій Франції, дав інтервю представникові шведської телеграфічної агенції. Наших артистів кілька разів фотоґрафували підчас тієї галі. Ю. С.

ФІС серед дощу.

Закопане, 11. лютого 1939.

Закопане прийняло святочний вигляд. Всі гостинниці, пансіони, каварні, цукорні, бюра і т. п. установи купаються в морі ріжнобарвних прапорів. Двірець заповнений поїздами, в яких мешкають і харчуються ті, що не мають змоги залишитися тут на ввесь час змагань. Що хвилини пронизує повітря різкий свист льокомотиви. Це прибувають з ріжних сторін краю звичайні і надзвичайні поїзди, які викидають зі себе все нові тисячі подорожніх, що не пожалували ні часу, ні грошей, щоб на власні очі побачити завзяту боротьбу цвіту народів світу. На вулицях чути ріжні мови і Закопане нагадує біблійну вавилонську вежу. Найчастіше можна почути німецьку та французьку мову (очевидно, крім польської). У всіх бюрах сидять урядовці, які володіють чужими мовами. Особливо великий рух у пресовому й радіовому бюрі, в якому що хвилини пересуваються десятні репортерів, фоторепортерів і кінооператорів. Урядовці незвичайно чемні і привітні. Нікому труднощів не роблять.

Всі гостинниці переповнені. Тому з полекшою відітхнули ріжні купці й підприємці, що з гаслом „тепер або ніколи" (доробитися) вложили все своє майно в інтерес.

Цукорні, каварні, дансінґи та інші розривкові льокалі заповнені більше або менше модними людьми. Одні прийшли тут, щоби перебути вільний час, інші на милу розмову зі знайомими; гарні й привабливі жінки прийшли, щоб дати змогу подивляти їх красу, інші гарні й дорогі сукні, і все те з одною метою, щоб дошкулити своїм суперницям.

Усе тут під знаком ФІС-у. Маємо папіроски — ФІС., цукорки — ФІС., почтівки — ФІС., марки — ФІС, одяги — ФІС, поїзди — ФІС, смаровила — ФІС і т. д.

Погода теж... „фіс". Тут паде сніг із дощем. Одначе воно нікого не хвилює (крім організаторів), бо снігу на змагання вистане. Організатори змагань нагромадили на трасах, зокрема коло скочні маси снігу і законсервували його. Така консервація коштувала тільки... 300 зол. денно. Всі сподіються, що настане загальне охолодження повітря і замість дощоснігу падатиме сам сніг, тимбільше, що на Каспровім Верху паде сніг. Температура на Каспровім —6° Ц. й воно важне, бо звідти йде зїздовий біг, недалеко теж і слальом. Гарний профіль має скочня, на якій при добрих умовинах можна буде скочити поверх 90 м. (Марусаж скочив 85 м.).

Змагуни зїхалися вже в комплеті. Конкуренція дуже сильна. Багато славних прізвищ дає запоруку завзятої і драматичної боротьби. Хто виграє? Про першенство може кожний думати, зокрема шведи, норвежці, фінляндці й німці. Одначе найбільше даних мають німці, завдяки тому, що крім добрих змагунів мають найліпших змагунок, що повинно перехилити терезку перемоги на їх бік.

ВІДКРИТТЯ.

11. ц. м. в год. 12. відбулося на Стадіоні на Крокві відкриття змагань ФІС-у. Перше слово від організаторів забрав інж. Бобковський, голова П. З. Н., відтак говорив по французьки, англійськи, німецьки й польськи майор Н. Р. Остгард, голова Міжнародньої Лещетарської Федерації. XX. з черги лещетарські змагання за першенство світу відкрив президент Мосьціцький. По відкритті загреміло сім гарматних вистрілів і при звуках орхестри відбулася дефіляда змагунів перед президентом Мосьціцьким — протектором змагань. На переді йшли німці, за ними канадійці, фінляндці, французи, англійці, мадяри, італійці, норвежці, румуни, шведи, швайцарці, югославяни й на кінці польські змагуни. Не зважаючи на сильний дощ, трибуни на стадіоні були заповнені.

Перемокла до останньої нитки публика верталася домів, забуваючи іноді, що це лютий і... лещетарські, не футбольні змагання.

Со—ко.

Дальші ревіндикації на Волині.

„АБЦ" з 13. лютого повідомляє: „На області Волині знову зайшли численні випадки масової ревіндикації польських душ. В останніх днях вернулося до римо-католицької Церкви кількадесять родин з сарненського повіту. Навернені зложили ісповідання віри з заявою, що вказує на їхне польське положення".

—o—

З життя наших установ.

ДІЯЛЬНІСТЬ НАУКОВОГО БОГОСЛОВСЬКОГО ТОВАРИСТВА.

IX-ті річні Загальні Збори Н. Б. Т., що відбулися 2. лютого ц. р. в будинку Духовної Семинарії, виказали наглядно, яке велике культурне завдання виконує оце Товариство від 15-ти літ серед українського громадянства. Бо плекаючи богословську науку, у тихій муравлиній праці Т-во творить такі духові цінности, без яких нема розвою ні могутности нації. Взявши дальше під увагу наші важкі відносини, скупі матеріяльні засоби та всякі інші труднощі, будемо мати малий образ того, як від літ доводиться працювати товариству.

Відкриття зборів попередила св. Літургія, що її того самого дня перед пополуднем відправив голова Товариства о. мітрат д-р Й. Сліпий у семинарицькій церкві. По Службі Божій відслужив теж о. мітрат панахиду по померлих членах Н. Б. Т. Співав хор питомців.

Пополудні в год. 5. відкрив Збори голова Товариства, пропонуючи о. крил. Лужницького на предсідника. Вибраний предсідник покликав м-ра Чуму на секретаря Зборів. Після цього голова Товариства о. мітрат Сліпий у точному звіті представив всесторонню діяльність Товариства за час попередніх зборів.

Голова Товариства почав свою промову згадкою про померлих членів Б. Н. Т.: о. д-р В. Гаджегу із Карпатської України, о. д-ра Масюха, о. мітр. Тита Войнаровського й о. Е. Громницького, яких память всі присутні вшанували, повстанням з місць і короткою мовчанкою.

Праця Товариства відбувалася по секціях, де на періодичних засіданнях опрацьовувано наукові еляборати та підготовлювано нові публікації. Згідно зі статутом Т-во має 4 такі секції: 1) фільософічно-догматичну, 2) біблійну, 3) історично-правну та 4) практично-богословську. Рада Товариства відбула у звітовому часі два повні Наукові Збори дійсних членів та 7 засідань Ради Т-ва. Понадто Т-во через своїх відпоручників брало участь в Унійних Зїздах у Веле граді, Пинську, в Римі та Зальцбургу. Т-во між своїми дійсними членами та співробітниками має чимало визначних представників богосл. науки і світової слави людей, як нпр. проф. Лянграф, проф. Шмаус, о. Коралевський та ін.

Видавнича діяльність Т-ва, не зважаючи на труднощі, ні на хвилину не ослабає. Появляються все нові, все більш цікаві наукові публікації. Збірник наукових рефератів із часу Унійного Зїзду у Львові з нагоди 300-ліття смерти митр. Рутського найшов широкий відгомін і признання не тільки від своїх, але й від чужих, бо тут висвітлені наші зусилля та наше становище у справі для нас під цю пору найважнішій, якою є церковне зєдинення всіх українців. З важніших видань треба підмітити праці о. Ландграфа, о. д-ра М. Конрада і проф. І. Шпитковського. Виходили правильно нові книжки отсих видань Т-ва: 1) праць Б. Н. Т., 2) видань „Богословії", 3) квартальника „Богословії", 4) місячника „Ниви" 5) пропов. додатку.

Побіч видавничої діяльности Т-во зорганізувало і щороку з великим успіхом переводить т. зв. Академічні Вечорі, на яких члени Т-ва виголошували наукові реферати на актуальні теми зі становища католицької науки.

Відтак відчитано касовий звіт, з якого виходить, що Т-во мало видатків на 24.376.12 зол., приходів на 24.723.08 зол. Видатки покрили в

Ірляндський уряд визнав національну Еспанію.

З Дебліну офіційно повідомляють, що Ірляндія визнала „де юре" національний еспанський уряд.

ФРАНЦІЯ ВИЗНАЄ УРЯД З БУРҐОСУ У ВІВТОРОК, АНҐЛІЯ — В СЕРЕДУ?

Як твердять у льондонських політичних колах, Франція визнає нац. Еспанію у вівторок, Анґлія — в середу. В четвер амбасадори обох держав зложать ген. Франкові повновласти.

НАЦІОНАЛЬНІ ЛІТАКИ БОМБАРДУЮТЬ.

Національне командування повідомляє, що нац. літаки збомбардували Картахену й Аліканте, при чім ушкодили пристані та одни контрторпедовець.

Авас подає з Мадриду, що підчас бомбардування Хатіви (між Валенсією та Барселоною) згинуло понад 100 осіб.

НАЦ. ЕСПАНІЯ ЗАМКНУЛА КОРДОН ДЛЯ УТІКАЧІВ.

З огляду на дуже великий наплив утікачів з Каталонії, які вертаються до нац. Еспанії, нац. влада рішила спинити репатріянтів. В неділю в 13. год. еспанський кордон замкнено.

АКТИВНА ПОЛІТИКА ФРАНЦІЇ В ЕСПАНІЇ ВИКЛЮЧЕНА.

Французький щоденник „Журналь" проголосив з підписом Геновефи Табуї сензаційну вістку в справі розмов французького амбасадора в Берліні з міністром закордонних справ Райху фон Рібентропом, який буцімто заявив, „з німецького погляду активна політика Франції в Еспанії виключена".

Міродайні чинники категорично заперечують цю вістку.

Інтервенція французького амбасадора в Токіо проти окупації Гайнану.

Японське міністерство закордонних справ повідомляє: Французький амбасадор відвідав в 11. год. міністра Аріту і попросив вияснень у справі характеру і тревання японської окупації на Гайнані.

Мін. Аріта запевнив амбасадора, що мета окупації чисто військова: йде про скріплення бльокади південного Китаю і приспішення упадку уряду Чанкайшека.

Японія не має ніяких імперіялістичних плянів щодо Гайнану.

По 40-мінутовій розмові амбасадор Франції вийшов з будинку міністерства.

—o—

Остаточний вислід виборів до сойму Карпатської України.

КУП повідомляє, що у недільних виборах: управнених до голосування було 284.365. Голосувало 263.202, себто 92.55%. З того на листу УНО 243.557, себто 92.40%. Проти 19.645.

ВИБОРЧІ ВИСЛІДИ З ПООДИНОКИХ ОКРУГ.

Перечин — управнених 12.245, голосувало 11.514, за 10.774 (93.57%), проти 740. Вел. Березне упр. 13.962, гол. 13.379, за 13.160 (98,4%), проти 219. Середне упр. 12.196, голосувало 11.583, за 11.060 (95.8%), проти 523. Чинадієво управнених 33.022, голосувало 29.516, за 23.626 (80.4%), проти 5.890. Свалява — управнених 26.261, голосувало 23.603, за 21.839 (92.52%), проти 1.769. Волове — управнених 17.945, голосувало 16.725, за 16.545 (98.81%), проти 180. Іршава управнених 25.981, голосувало 24.469, за 23.502 (96.06%), проти 1.967. Хуст — управнених 37.212, голосувало 33.939, за 29.658 (87.5%), проти 4.281. Тячів управнених 41.368, голосувало 39.097, за 37.394 (95.09%), проти 1.603. Рахів — управнених 32.040, голосувало 30.500, за 29.286 (96%), проти 1.214. Севлюш — управнених 29.126, голосувало 27.642, за 25.8.. (93.36%), проти 1.835.

„УКРАЇНСЬКИЙ НАРІД ЗДАВ ІСПИТ ЗРІЛОСТИ!“

КУП повідомляє: Уся німецька преса приносить звідомлення про вибори до карпатоукраїнського сойму, від власних кореспондентів з Хусту, на основі карпатоукраїнської преси та КУП-У. Вона підкреслює однозгідно велику здисциплінованість виборців, їхню масову участь і славну перемогу Українського Національного Обєднання. Відповідальні німецькі пресові органи заявляють, що вислід карпатоукраїнських виборів має не тільки місцеве, але й загально-европейське значіння. Український нарід здав у цих виборах іспит своєї політичної зрілости.

першу чергу кошти видавництв. Приходи Т-во здобуло з вкладок, передплати і жертв. Високопреосв. Митрополит дав підмогу 1.000 зол.

О. д-р Конрад здав звіт про стан бібліотеки Т-ва. Під цю пору бібліотека Б. Н. Т. нараховує 10.642 томи. В більшости це книжки з ріжних ділянок богосл. науки. Таким чином бібліотека Б. Н. Т. своїм багатим збором займає одно з перших місць між аналогічними бібліотеками нашого краю.

По звітах і рефераті о. В. Кучабського: „Про діяльність Б. Н. Т. та його напрямні на майбутнє“ вивязалася жива дискусія, в якій забирали голос: проф. д-р В. Залозецький, що звернув увагу зібраних на вагу ідеологічних та світоглядових питань для сучасної катол. інтелігенції. Завдання науки — підчеркнув бесідник — у тому, щоб формувати світогляд людини. О. канцлер Галянт та о. квестор Козицький говорили про потребу зниження чл. вкладок, проф. д-р М. Чубатий підкреслював теж вагу світоглядового обличча української інтелігенції, о. д-р М. Конрад забирав голос у справі Інституту Вищої Релігійної Культури.

На внесок о. Галянта в імени Контрольної Комісії Збори ухвалили абсолюторію уступаючій Раді.

Нову Раду вибрано в такому складі: голова о. д-р Й. Сліпий, секретар м-р Я. Чума, скарбник о. д-р М. Сопуляк, бібліотекар о. д-р М. Конрад. Контрольна Комісія: о. канцлер Галянт, о. проф. Лада, о. д-р Стасюк.

Нововибраний голова, подякувавши за довіря, предложив такі внески, що їх Збори приняли одноголосно: 1) зорганізувати зїзд з нагоди ювилею фльорентійської унії, 2) знизити вкладку до 10 зол. річно, 3) щороку друкувати звідомлення з діяльности Товариства.

—o—

„Пити, чи не пити“.

ПУБЛИЧНА ДИСКУСІЯ У „ВІДРОДЖЕННІ“.

Цього року рішила Головна Рада „Відродження“ відступити від традиції і замість тижневого протиалькогольного курсу дати коротку і живішу імпрезу. Щоб пристосуватися до нинішнього темпа життя, яке залишає мало часу і терпеливости, присвячено цього року протиалькогольній акції три вечорі з ріжнородною програмою.

Перший вечір (неділя 12. ц. м.) виповнило вступне слово голови „Відродження“ м-ра М. Ценка та публична дискусія, яку перевів цей о. стений з ред. В. Глібовицьким. У живім діяльогу порушено всі заміти, що їх видвигають противники абстиненції: алькоголь — мовляв — додає енергії, гумору, консервує організм, скріплює духову творчість і т. п. Дискусія доказала понад усякий сумнів, що ці заміти дуже поверхові, побудовані на незнанні природничих наук і на потуранні слабій волі. Дві дальші протиалькогольні імпрези матимуть такий самий, легкий, живий характер: у понеділок в год. 17-ій „жива ґазетка“ та у вівторок в 16-ій год. „протиалькогольна ялинка“.

Вибори в Золочеві.

Вибори до міської ради в Золочеві розписано на 5. березня. Місто поділили на 9 виборчих округ.

Орґан маршала Ґерінґа про вибори в Карп. Україні.

Напередодні карпатоукраїнських виборів помістила „Ессенер Національ-Цайтунг“ довшу статтю, в якій з радістю підкреслює, що Карпатська Україна матиме вже свою законодатну владу. Німецький щоденник стверджує що від упадку ЗУНР український нарід перший раз матиме змогу свобідно виявити волю та висловлює надію, що у виборах переможе український рух.

Вісти з Карпатської України.

Визначний анґлійський письменник і публіцист М. Віч перебуває 3 тижні в Карпатській Україні та перебуде там ще довший час. Він живо цікавиться українськими справами та підготовлює працю про Карпатську Україну.

Делеґація з Волівщини просила мін. Ю. Ревая, щоб уряд дав змогу безробітним взятися до відбудови доріг у власній околиці. Мін. Ревай негайно висиґнував 200.000 корон на будову одної дороги й одного мосту у Волівщині.

Заробіткові можливости. Як подає карпатоукраїнська преса, влада призначила 654.000 корон на паркетування, малювання та брукування лічниці в Севлюші. На ці роботи розписано конкурс, та на нього відгукнулися лиш ремісники з Чехії.

Голова Найвищого Суду Карпатської України надрадник д-р Комаринський був на авдиєнції у прем. о. д-ра Волошина і здав йому звіт про стан карпатоукраїнського судівництва.

Гаразди в Ужгороді. В Ужгороді є під цю пору більше як три тисячі безробітних. Жиди в Карпатській Україні дуже раділи, що прийдуть мадяри, та ця радість не тривала довго. Мадяри їм скоро „подякували“ за прислуги. Мадярські закони проти жидів довели директора жидівської гімназії в Ужгороді інж. Адольфа Тохтена до того, що він покінчив своє життя самогубством. Для жидів, що живуть в Карпатській Україні є це дуже відстрашаючий факт.

Дослужився... Ужгородський епископ Стойка з одушевленням вітав мадярів, коли вони займали Ужгород. Він думав, що мадяри його за те будуть шанувати. Та мадяри не так думали: тепер вони посилають його на побут до Риму на постійний побут. Епископом буде мадяр Папп, що був епископом за Мадярщини.

—o—

Висліди самоуправних виборів.

БОРЩІВ:

Поляки 11 мандатів (ОЗН 8, безпартійні 3), жиди 3 (сіоністи 2), УНДО 2.

Поляки зискали 2 мандати, українці й жиди втратили по одному. Фреквенція 75 прц.

УНІВ:

Поляки 7 (зискали 2), жиди 3 (втратили 1), українці 2 (втратили 1).

СТАРИЙ САМБІР.

Поляки 6 (ОЗН 2, незалежні 4), УНДО 3, жиди 3.

Фреквенція 86.9 прц. Українці виставили окремі листи, поляки й жиди голосували в частині округів на компромісові листи.

РАВА РУСЬКА.

Поляки 15 (зискали 3), українці 1 (втратили 1), жиди 8 (втратили 2).

Памяти кооператора Миколи Заячківського.

День 11. лютого ц. р., як перші роковини смерти Миколи Заячківського, став днем виявy вдячної памяти про Покійного не тільки серед родини, але й серед установ та приятелів.

У поминальній Богослужбі, що її вранці відправив парох церкви св. Спаса о. Д. Садовський, взяли участь крім родини представники установ, як Центробанк, Дністер, Т-во опіки над українськими емігрантами й ін. „Народня Торговля“ явилася ґреміяльно під проводом президента Надзірної Ради д-ра Костя Левицького і нач. директора Юліяна Павликовського. Бачили ми теж численний гурт приятелів Покійного.

Вполудне в салі Народньої Торговлі вшанували память Покійного найближчі його співробітники — дирекція і службовики Народньої Торговлі рефератом інж. Юліяна Павликовського: „Микола Заячківський — реалізатор рочдельської програми в Галичині (1904—1911)“.

Після полудня заходом Т-ва опіки над українськими емігрантами відслужили на могилі Миколи Заячківського на Личаківському цвинтарі панахиду оо. Д. Садовський і М. Яросевич. Хоч падав зливний дощ, зібрався біля могили поважний круг відданих Покійному приятелів і прихильників.

У вечорі — перед черговим викладом у „Т-ві Українських Кооператорів“ — голова Т-ва інж. Юліян Павликовський враз з прявними вшанував память Миколи Заячківського, змальовуючи його сильветку як одного з визначних і щасливих організаторів кооперативного руху в Галичині та співробітників великоукраїнської кооперації нашого державницького періоду в столиці материка, у Києві.

—o—

Просфори у Львові.

ПРОСФОРА В КУПЕЦЬКІЙ ҐІМНАЗІЇ РШ.

Наша Купецька Ґімназія відбула в неділю 12. ц. м. традиційну просфору що її прегарно влаштували Батьківський Кружок та Марійська Дружина. До незвичайно піднеслого настрою цього свята причинився приїзд Преосв. Кир Никити, що в сослуженні о. катехита Мирослава Харини поблагословив просфору і відтак у змістовому слові до зібраних передав спомин про бл. п. Святішого Отця. На кінці висказав дир. А. Ковалиськові вдоволення з замітного постійного розвою школи, бажаючи повного його завершення.

Між численними гістьми були представники екномічних установ з дир. Лазорком, представники преси, довголітній директор Д. Коренець і делеаґції молоді від братніх шкіл.

З признанням треба піднести працю Батьківського Кружка, головно секції пань з п. Ст. Попадин, коло влаштуваня цього гарного свята.

Здоровий прояв.

XX. ВИКАЗ.

Крім постійних щомісячних датків зложили дальше самочинно **з нагоди Різдва Христового на коляду Рідній Школі** (в золотих) отсі ВП.: Пов. Союз Кружків Р. Ш. Збараж (Кружок Р. Ш. Ганнчинн 20, Кр. Р. Ш. Лубянки Нижні 2.70, Кр. Р. Ш. Шельпаки 15, Кр. Р. Ш. Синячівка 8.72, „Каменярі“ Синячівка 5.50, гр.-кат. церква Збараж 69.50, кооп. „Згода“ Красносільці 20, Союз Українок Красносільці 3, гр.-кат. церква Чагарі Збаразькі 21.90, Кр. Р. Ш. Заззубринці 7, Кр. Р. Ш. Лубянки Вижчі 26, Кр. Р. Ш. Лисичинці 30, Даниленич Збараж 8.70, чит. „Просвіти“ Терпилівка 5, Кр. Р. Ш. Терпилівка 18.45, Кружок Р. Ш. Залуже 9.24, Мандрик Залуже 5.20, разом 269.91, гр.-кат. уряд парох. Добромірка (Добромірка 64.54, Гущанки 28.77, Лозівка 23.74, Ободівка 12.07), разом 129.12 Кр. Р. Ш. Мости Великі 50.82, Окружний Відділ ВПУУ. Солотвина 17.90, гр.-кат. уряд парох. Лубянки Вижні 20, о. Шепурак Петро Сапогів 10, Український Кооп. Банк Броди 10, о. Зафійовський Адріян Броди 2. Купка Юлія Ясенів 3, Кушнір Лука Бровари 2, Ґоцька Марія Камінка Стр. 5, Левицька Олімпія Колодно Велике 3, Кружок Р. Ш. Гущанки 6. Підволочиськ 10, Білинкіна Ф. Желехів Вел. 8, Підкамінецький Уряд Деканальний Поплава (від конденакальних) 14, Кооп. Банк „Віра“ Тисьмениця 5, д-р Карачко Лукіян Борки Великі 5, К. і Т. Городицькі Огоєць 6. Катовиць 3, чит. „Просвіти“ Забережжя 6. Кошохова 5, гр.-кат. церква Підярків (Бібрка) 15, Смерека Михайло Суходіл (Кельце) 3, Степанія й Амбросій Лев Собідка Великопольська 10, Турій Дмитро Роинськ 5, Микита і Лідія Дацюхи Масенів Великопольський 2, проф. Івашкевич Дмитро Ярослав 5, Кр. Р. Ш. Устрики (від громад Мочари і Ялове) 13, Дмитро і Теодора Угрини Лапшин 5. Ланцута 10, гр.-кат. парохія Грабівка 6. Калуша 30, громада Городиславичі (Бібрка) 10, інж. Кошик Володимир Давпіг 10. (Продовження буде)

—o—

КРОВАВІ СУТИЧКИ МІЖ ІНДУСАМИ Й МУСУЛМАНАМИ
50 убитих і 200 ранених.

В індійському місті Кавнпур дійшло до сутичок між індусами й мусулманами. До тепер занотовано 50-ох убитих і понад 200 ранених.

У місті паніка — більша частина крамниць і готелів замкнена. Заворушення тривають, тому в місті зосереджено військо. Понад 1.000 родин евакуовано під охороною поліції.

—o—

В. Б. ЕЙТС. 2)

Ганраган Рудий.

(Продовження).

Так обдумавши спосіб, як використати придбану книгу, квапився нетерпляче до діла. Нашвидку попрощавшись погнав довгою довкільною дорогою до Папоротиного Стоку ввесь у гарячці. Спершу вступив у селі до нужденної горальні і почав балачку з жінкою копача барболі, натякнувши на Сірі Окопи та ще інші дива. На закінчення показав і оповів кілька історій про тих, що були її попередніми власниками, історій, що зганяли сон з повік. Коли вернувся до власної хати, просидів увесь вечір при веселій торфовій ватрі насвистуючи одну за одним пісеньку про „Зелений верболіз“, „Кучерявого Івася“, „Гарне біле телятко“ і „Чи маєте шовк у торбині?“...

Він усміхався сам до себе, бо чув на дворі тупіт ніг і знав, що це сусіди придивляються книзі, що лежала на полиці малого квадратового віконця.

Минуло кілька днів; що вечора він чув, як уплювало щораз то більше ніг і серце росло йому щораз радісніше. Проходячи вулицями він помітив, що люди сторонять від нього; а коли розійшлася чутка, що його бачили, як він йшов з Чарівником Великої Криниці, він помітив на своє повне щастя, що жінки минаючи його на дорозі, хрестялися. Здобувши таку погану славу, він почав уже нульгувати і хотів заглянути до Книги, щоб переконатись, чи вона була така страшна, як гадали люди.

Ганраган и не зважився доторкнутись до неї, ні коли лежала на кухонній полиці, бо сам чув перед нею смертельний страх і навіть тепер, [illegible] вже навчився, змовив тричі „Богородице Діво“, заки її рушив. Тримаючи [illegible] при світлі ватри [illegible]

„Книга таємниць папи Гонорія“, а потім коли поринав у кухонну латинщину тексту віднаходив усякі приписи, як нищити ворогів і як примусити бажану особу до взаємної любови. Очі заблисли йому до самого дна, коли знайшов рецепту, як викликувати духи, пишучи їх імення на папері кровю лилика, що їх треба виводити у чотирокутних, трикутних і багатораменних звіздах знову нарисованих кровю, а потім поволі спалювати папір викликуючи водночас наголос написані прізвища.

Він давно вже бажав оглянути якогось чорного карлика і справді провів був раз пів ночі на Сірому Окопі у великому страху без ніякого пожитку, але тепер... Тепер, коли було вже зовсім можливе, що міг би їх оглянути, почав труситись на всьому тілі і страх імовірно переміг би був цікавість, якби не щось, що ще змінило спокусу. Лилик влетів до кімнати з тихим лопотом крізь відчинені двері і вдарився об побілене вітрильне полотно розтягнене на столиці. Ганраган без надуми схопив за держало мотики в куті і вдарив лилика, що впав зі зломаним крилом йому під ноги. Він ударив його ще раз і вбив.

Тепер вписав перше імення, яке блисло йому в голові — Клюни з Морської Хвилі та імення Королевої Південних Карликів на карті вирваній з книжки, з якої вчив у народній школі англійської мови. А вона мала заголовок: „Житія Преславних Гільтаїв і Розбійників“. А потім пригадавши собі стару поему, яка називала Клюну володаркою повітря накресаив довкола її імення незвичайну проміністу звізду, як це радила Книга, коли хто хоче викликати сили невітряних просторів, тримав папір, доки він не згорів у торфовій ватрі, вигукуючи: „Клюно! Клюно! Клюно!“

Іще папір не розсипався у попіл, як уже [illegible] здалось, що кімната [illegible] і що якась незбагненна тиша, якби зі смертельного сну, починає скрізь всотуватись. Нараз відчув, більше відчув ніж побачив, і то скоріше як духову приняву, а не як тілесну зяву — струнку жінку, одягнену у шафранові барви, як одягались жінки старої Ірляндії, як вона линула трохи над долівкою з темним волоссям, що спадало зпід срібної перевязки. Потім з тіні того волосся засвітили блідо-сині очі, незвичайно погідні та солодкі, що надавали всій її постаті якусь неземну лагідність, якби вона не знала ніякого хвилювання і не зазнала ніякої образи.

Вона начеб чекала поки Ганраган не промовить перший, але страх і пошана відобрали йому на якийсь час мову. Накінець відчуваючи, що мусить поставити якийсь запит, щоб виправдати свій зухвалий поклик, спитав, чи Ангус — пан кохання, все ще живе і чи ці три птахи, які зродилися з його цілунків, співають таксамо любо, як колись?

Її уста ворухнулись, але хоч він напружив слух, почув тільки слабенький шепіт. Так начеб стояла відгороджена від нього і якби промовляла з далекої віддалі. Бачучи, що далі питати зайва річ, потонув знову у пориваній мовчанці, задивлений у неї з подивом. І вдивлявся ще й тоді, коли передсвітанкова синява почала прозирати крізь маленькі шибки. Було так, якби і та жінка доглянула розсвітну сіряву. Її надлюдський терпець, наближений до терпцю самої природи, обірвався і мариво розвіялося разом з ніччю.

Увесь день Овен тужив до ночі, а коли вона прийшла, знову написав слово і спалив папір викликаючи примару Клюни із Морської Хвилі. Жінка явилася знов, уже виразніше так, що міг доглянути шовкові стібки на гаптованих рожечках на беріжках її сукні. Коли-ж вона не чекаючи на запит, почала рухати устами, він міг зловити тут і там якесь речення посеред звуків, що нагадували шум далеких вод.

(Далі буде).

Сторінка без політики.

Райські острівці Бермуди.

В американських фільмах, що їх бачимо так часто, чуємо нераз, як багачі чи артисти вибираються відпочити на Бермуди. Хто гляне на карту Спол. Держав, той знайде на Атлянтику ґрупу маленьких острівців. Важко повірити, що всі вони — велитенська вульканічна гора, що тримається в океані на 10.000 стіп заввишки; тільки її кілька вершків виринає понад поверхню моря. Усі острівці мають 20 миль довжини і дві милі ширини, а все населення має 30.000 людей. А проте ця маленька цятка на Атлянтійському океані має незвичайно притяжливу силу: 80.000 американців наїжджає туди річно.

Усе природне.

Яких американців? відомо; тих, що мають гроші і мають час відпочивати та забавлятись. Ті що взяли в опіку Бермуди — знають добре людську психольогію; вони не стараються ні трохи, щоб зробити з того місця щось більше, як [illegible] є, як воно вийшло із глибини моря.

Це місце має й так свій індивідуальний вигляд. Кожний дім має там білий дах, не тому, що білий гарніший, а тому, що він мусить бути ідеально чистий. На Бермудах нема частих дощів і дощівку з дахів треба дбайливо збирати. Доми — низькі, солідні, ясно колірові від каменів, яких там багато; дерева там мало; а у літні спеки добре мешкати в камяних мурах.

Гості можуть грати в тенніс і ґольфа, в готелях танцювати під джезову музику. Купіль свобідна вздовж довгого берега, де кожний може вибрати собі місце по вподобі у далекій віддалі від сусідів. Це тут зовсім інакше, як у тих усіх славних купелищах зі збірними пляжами та кабінами. Нема там теж викладених асфальтом променад ні корс з натовпом. Хто хоче, може навіть зробити собі пікнік і не конче мусить зустріти людей на своїй прогульці.

Мешканці.

На вулиці не видко авт ні плякатів. Нема там ніяких клюбів, саль до гри, парків із крикливою забавою, парад із ріжними красунями, а найголовніше: ґанґстерам тяжко там булоб сховатись. Хто хотів би там купити дім — може це зробити легко за тяжкі гроші, але чужинець (не бритієць) мусить дістати дозвіл від ґубернатора острову. Гість приїжджаючи туди може в год. 9. увечір іти спати або просидіти всю ніч по спокійних каварнях і барах, що не роблять багато гаму. Літаки, що приїздять з Ню Йорку за 6 годин, мусять причалювати дискретно. На вулицях старші панове воліють уживати роверів, ніж авт, зовсім у стилю XIX. віку.

Влада.

Політична організація має ще більш консервативних рис. Оця британська кольонія має ґубернатора, якого назначає міністерство кольоній у Льондоні, звичайно якогось старшого ґенерала. Є там виборний парлямент, але виборцями є тільки чоловіки і то землевласники, себто не більше як 10 відсотків населення. Доходовий податок не істнує. Усі видатки збирає уряд з листових оплат; усі харчі, що приходять, треба дорого оплачувати. Ніяких професійних робітничих організацій для оборони покривджених не може бути. Бермуда вся належить до кількох родин, що там направді панують. Але це панування невинне і невидне. Деякі з цих володарів є.. продавцями у крамницях. Бо крамниці заробляють там прегарно. Фабрик нема, хліборобством займаються промислові портуґальці, а „джентельмени" сидять по аптиках, барах і крамницях як продавці.

Тихе населення.

Уся історія Бермудів теж консервативна. Острови не бунтувались проти Англії разом із південними стейтами Спол. Держав у 1776 р. і не знали громадянської війни у 1861 р. У 1609 р. якась громада англійців вибралася до Джеймставну і по дорозі їх корабель розбився на Бермудах. Вони провели цілу зиму на головному острові і так сподобали собі там побут, що не хотіли вертатись до Англії ані шукати кращого місця. Вони повідомили Льондон, що Бермуди варті того, щоб Англія взяла їх під свою опіку і ті перші англійці дали рід теперішнім бермудським тубильцям. Ця їх громада не дуже демократична, але і королівська англійська влада не звязує тамошніх громадян ніякими путами. Коли ґубернатор відходить зі спортового грища або виступає при іншому святі, йому грає музика державний гимн „Год сейв ді кінг", публика встає і здіймає капелюхи і — на цьому монархія кінчається.

Ідеальні відносини.

Нікого там не приневолюють до праці. Коли раз ґубернатор почав цікавитись плеканням спеціяльного роду квітів і прохав одного хлопця помагати їм добирати навіз, хлопець після двох днів заявив, що не хоче, бо його мама не позволяє їм копатись у гною. Тоді ґубернатор мусів його чемно переконувати, що він помиляється. Усі там цікавляться громадськими справами, наче власними домашніми, без покликів до обовязку. Хоч мурини не мають там зовсім рівних прав із білими, ніхто там не проявляє їм погорди. Їх вибирають до ріжних управ і до парляменту. Найбільше клопоту є там з харчами і мануфактурою, які треба довозити. Бермуда вивозить парістки лілей на щеплення, цибулю і бараболю. Її головний дохід — багаті туристи. Навіть у тяжких часах таких туристів є завсіди багато. Люди, що там живуть ціле життя зберігають незвичайну погоду духа і молодість.

Недавній здобуток.

Мало хто повірить, що в Европі щойно від 300 років запанувала загальна звичка щоденно вмиватись. У 1640 р. появилася в Парижі книжка, що описувала звичаї шляхти та аристократії п. з. „Життя найвищих товариських кол". У цій книжці автор нападає на вище товариство, яке прийняло страшенне варварську моду вмивати щодня лице та руки водою, а не есенціями. Та вже найбільше обурювалися тим, що дехто мив водою навіть ноги, рискуючи простудитись. Хто був у Версалі та інших давніх замках, що й досі стоять як зразки комфорту та доброго смаку, той міг помітити, що там не тільки нема лазничок, але навіть не було відповідно влаштованих потребників. У деяких частинах версайського саду, куди мешканці палати мусіли ходити для своїх потреб, так тхнуло, що треба було їх оминати. Ще й досі провідники по версайській палаті показують ванну Марії Антуанети як щось небувало на ті часи. Славні римські традиції купелів відродилися в Европі дуже пізно; середневіччя накинуло погляд, що тілом не треба піклуватись і ледви в половині XIX. в. медицина зуміла накинути загалові погляд про необхідну потребу щодень умиватись і по змозі часто купатись. У XVII. в. боялись не тільки води, але і повітря. Вищі кляси проходжуючись закривали обличчя серпанками перед сонцем. Пудер і шмінка закривали обличчя густим шаром, поза який ніколи не продиралася вода. Рання туалета Людовика XIV. зводилася до того, що король притискав до обличчя хустину з парою і замочував делікатно кінчики пальців у маленькій мисочці з теплуватою водою. До 1750 р. ніхто в Европі не чистив собі зубів. Раз на кілька місяців приходив до панів лазничник і стягав із зубів нечисть. До половини XIX. в. не було теж звички чистити нігтів. Сам Наполеон, що поручав ріжним дамам купіль, сам не мав довіря до ванни і волів натиратися кольонською водою. Славний лікар Ляватер, сучасник Гетого, вважав купіль взагалі за пересуд. Щойно від французької революції і від першої половини XIX. ві. середуща кляса по[illegible]чала вмиватися щораз частіше. Нема супе[illegible] що держави такої високо розвиненої техні[illegible] як Зл. Держави, або такої культури як скан[illegible]навські країни дивляться на такі частини Евро[illegible]пи як наша з іронічним усміхом, не вірючи, що міліони інтелігентних людей живе в хатах, де нема лазнички з постійною теплою водою.

—o—

Бразилійське віно.

У Бразилії панує цікавий звичай. Коли там уродиться дівчина, то зараз її батьки [illegible]кладають для неї мішок найліпшої кави. До мішка доліпляють карточку, де виписаний день народин дитини і точне місце походження ка[illegible]ви. Мішок дбайливо завязують і залаковують. Щойно в день її заручин можна мішок [illegible] відчинити і взяти з нього лише стільки, скільки треба для запрошених гостей на каву. На другий раз відчиняють мішок у день шлюбу дівчини знову з тою самою ціллю. Після шлюбу мішок відсилають до дому новоженців і [illegible]ве подружжя вибирає з нього точно раз на рік означену кількість кави.

Фільмові новини.

З нагоди 125-ліття народин Шевченка [illegible]вітська кінова студія Альма-Сетинська при[illegible]товила виправи в Александровський форт, щоб поробити знимки з тих місць, де поет жив в засланні.

Даґляс Фербенкс, що заснував у Льондоні власне фільмове підприємство поручив у новій версії „Трьох мушкетерів" Дюма свою [illegible] ролю д'Артаняна (зперед 16 років) свому синові.

Син Фербенкса „Даґляс молодший" [illegible] заручений із голівудською зіркою Вероою [illegible]ріною, шведкою з походження. Вона зовсім [illegible]сподівано для свого нареченого і всіх голів[illegible]ців вийшла заміж за балетмайстра Баланшина.

Чарлі Чаплін заявив у інтерву журналістам, що змінив заголовок своєї нової фільми „Диктатор" на „Диктатори". Фільма буде [illegible]това на осінь. Чаплін не вирікся в ній гумору. Він буде там грати подвійну ролю і вперше промовить. Сюжет звязаний з диктатурою, але мета фільми розбудити сміх. Чаплін [illegible] „Люди, що мали у руках величезну владу, [illegible]сіли і всюди були предметом жартів серед народу".

Новою великою новинкою Вольта Діснея автора „Білосніжки з 7 карликами" буде [illegible]лійська популярна казка „Пінокіо" переклад[illegible]на у свій час і на нашу мову. Це історія дер[illegible]ляного паяца, що ожив. Це одне з найкра[illegible]щих оповідань для молоді. За „Пінокіо" [illegible] „Бамбі" історія серни за оповіданням австрійського письменника Сальтена.

—o—

ВЕСЕЛЕ.

НА МАСКАРАДІ.

— Як ви називаєте цей костюм?
— Провідник по чужому місті.
— Але звідки ви це берете?
— Не бачите: оця дама все показує.

ОЩАДНІСТЬ.

До шотляндського містечка приїхав [illegible]. Синок багатого фабриканта прибіг [illegible]ханий:

— Тату, дай мені 10 пенні, я хочу [illegible] цирку!

— Чого?

— Там за 10 пенні можна оглянути [illegible] велитня.

— Сину! Не будь марнотратником. [illegible] до мого бюрка, там лежить побільшальне [illegible] і ним можеш задурно подивитись на [illegible].

СИЛА ПРЕСИ.

— Містер Сміт з Оклягоми виїхав [illegible]го дня на місто і по дорозі спостеріг, що [illegible] золотий годинник щез із кишені. [illegible] просто до адміністрації місцевої газети [illegible] світа" і дав оголошення, що хто знайде [illegible] то годинник з монограмом А. С. дістане [illegible] городу 10 долярів. Вернувшись додому [illegible] чив, що його годинник лежить на кріслі [illegible] виховзнувся йому вранці з камізельки [illegible] негайно зателефонував до редакції [illegible] помилку. На другий день газета [illegible] описала всю цю пригоду і так закінчила [illegible] статтю: „Ось що значить сила оголошення в нашій газеті. Пять хвилин після того як [illegible] появилося у друку, годинник пана [illegible] лежав у нього дома".

Українська дебата в соймі.

ТЕЛЕФОНОМ З ВАРШАВИ.

Варшава, 13. лютого.

Сьогоднішне перше засідання повного сойму було знову під знаком української справи. Не було атаки — якої польське громадянство сподівалося — т. зв. незалежних польських послів у справі виборчої ординації, промова шефа Озону ген. Скварчинського поза виявом прихильности до уряду, не дала нічого нового. На перше місце вийшла українська справа, що стала предметом дискусії і гарячої полеміки цілого соймового дня.

Засідання почалося повідомленням маршала про відповіді премієра на українські інтерпеляції. Внедовзі потім дійшло до першого інциденту, коли озонівський посол Хмелінський закинув послові Скрипникові демагогію і заявив, що ціла Волинь перейнята озоновим духом.

Промова представника **УПР.** мала бути щойно завтра. Але з огляду на програмовість вишіних посольських заяв посол **Витвицький** рішився промовляти сьогодні. При заповнених урядових трибунах з премієром Складковським у проводі і при виповненій салі посол Витвицький ствердив, що уряд не має програми в українській справі, заявив, що сила української національної свідомости сьогодні велика і повторив домагання, що його зголосив голова УПР на першому засіданні цього сойму.

Промова посла Витвицького викликала помітне враження. Польські посли реагували численними окликами і вигуками. Маршал Маковський мусів майже без перерви напоминати і дзвонити пригадуючи, що такі вигуки, як „холера" і „до Берези" не на місці.

Польські посли Санойца, Жиборський і Цєалек зареагували промовами. Останній заіменував себе репрезентантом півтора міліона „рускеґо народу" і від його імени склав торжественну деклярацію льояльности. Гумористична промова того посла викликала з черги веселість на українських лавах.

Закінченням української програми дня була заява посла **Бури**, заступника голови Волинської Української Парляментарної Репрезентації, що Волинська Українська Парляментарна Репрезентація солідаризується з виступом посла Скрипника. Ця заява зробила велике враження. **КТВ.**

Чеська преса про карпатоукраїнські вибори.

Сьогоднішня ранішня чеська преса — як подає ЧТК — присвячує далі багато уваги карпатоукраїнським соймовим виборам, стверджуючи, що виборча фреквенція давала 90,5%, з того за листою УНО заявилося 90 проц. виборців.

Також і словацька преса присвячує багато уваги виборам до карпатоукраїнського сойму. Зокрема сьогоднішній „Словак" містить передовицю, в якій стверджує, що населення Карпатської України виявило повну консолідацію та заявилося за владою о. премієра А. Волошина. Недільні вибори дають карпатоукраїнській владі леґітимацію виконувати далі свої завдання і обстоювати справи, які перше здавалися спірні.

„Лідове Новіни" пишуть, що участю у виборах населення К. У. виявило не тільки довіря своїй владі, але й цілій републиці. Вибори викликали велике зацікавлення за границею, чого найкращим доказом є великий наплив закордонних журналістів. Про вибори пише ще „Народні Політика" й „Чеське Слово", оба часописи підкреслюють, що вислід виборів є великим моральним успіхом премієра о. д-ра А. Волошина й цілої карпатоукраїнської влади. По виборах — пишуть чеські часописи — Карпатська Україна зможе віддатися спокійній і сконсолідованій праці над розбудовою свого краю. Чеські часописи підкреслюють, що в К. У. зникла меншинна проблема і всі чехи, німці, румуни та навіть мадяри й жиди голосували однозгідно за листою УНО.

КАРПАТСЬКІ УКРАЇНЦІ ДО УКРАЇНЦІВ ЦІЛОГО СВІТА.

ПРАГА. ЧТК подає відозву УНО, яка появилася в офіціозі УНО, в якому УНР. закликає всіх українців у світі зложити всенародній податок у висоті 1/2% своїх заробітків на розбудову молодої карпатоукраїнської держави.

Коли Франція визнає уряд ґен. Франка?

У вівторок відбудеться засідання французької ради міністрів, на якому рада прийме рішення якщо не зараз навязати дипльоматичні взаємини з урядом ґен. Франка, то на всякий випадок зробити в цьому напрямі рішучі кроки. Франція мабуть не вишле зараз амбасадора до Бурґос, бо покищо ще не відкликаний її амбасадор при червонім еспанськім уряді.

Проти визнання уряду ґен. Франка завзято виступає французька комуністична й соціялістична преса. У парляменті і раді міністрів переважає думка за тим, щоб визнати еспанський національний уряд. На них робить велике враження акт, що червоні міліціянти, які перейшли на французьку територію, масово заявляють охоту вернутися до Еспанії під владу ґен. Франка.

СПРАВА ВИЗНАННЯ УРЯДУ ҐЕН. ФРАНКА В АНҐЛІЙСЬКОМУ ПАРЛЯМЕНТІ.

На запит посла Гендерсона у парляменті, чи премієр може дати запевнення, що у звязку зі зміною положення в Еспанії, він не має наміру визнати національного уряду, премієр Чемберлен відповів: „Мені очевидно було б неможливо у положенні, яке незвичайно швидко зміняється, дати запевнення, якого домагається посол Гендерсон, але можу запевнити, що уряд Його Королівського Величества є в тісному контакті з французьким урядом і ще в цій справі не має ніякого рішення.

На запит посла Гендерсона, чи перед рішенням у цій справі уряд запитає парлямент, премієр Чемберлен сказав: „Відповідальність під цим оглядом тяжить на уряді Й. К. Величества".

ЧЕРВОНІ ВИСАДИЛИ В ПОВІТРЯ МОСТИ.

Еспанська червона армія висадила в повітря всі мости на залізничому шляху з Барсельони де французької границі. Тому залізничого руху на тому відтинку не можна буде відновити раніше, як за місяць.

Після смерти папи Пія XI.

ТІЛО ПАПИ ПІЯ XI ПОХОВАЮТЬ У ТРЬОХ ТРУМНАХ.

Тіло папи Пія XI зложать до трумни зробленої з кипарисового дерева. Цю трумну виб'ють червоним шовком в середині. Її вставлять в другу трумну, оловяну, а цю вставлять у третю, зроблену з полірованого вязу, дерева, що дуже відпорне на вогкість.

НОВІ ГРОШІ ВАТИКАНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ.

ЧІТТА ДЕЛЬ ВАТІКАНО. Ватиканська карбівня вибила невелику кількість срібних 5 і 10 лірових монет з портретом кардинала камерлінґа Пачеллі.

РИМ. Свята кардинальська колеґія доручила ватиканському ритівникові і різьбареві, професорові Міструцці виконати модель ватиканських монет, які карбуватимуть в часі, як папський престіл опорожнений.

ЗЛОМИЛИ ПАПСЬКІ ПЕЧАТКИ.

Оловяні печатки, яких умерший Пій XI уживав до печатання булль і на яких були його інсиґнії, зломили в приявности святої кардинальської колеґії.

ДОКИ ТРИВАТИМЕ ЖАЛОБА У ЗВЯЗКУ ЗІ СМЕРТЮ ПАПИ ПІЯ XI?

Зложення тіла померщого папи Пія XI в базиліці св. Петра у вівторок 14-го лютого не закінчить ще жалібного обряду. В Польщі цей обряд закінчиться в суботу 18-го лютого торжественною жалібною Службою Божою в катедрі св. Івана у Варшаві. Таким чином заборона забав обовязує до 12-ої години в суботу 18-го лютого.

ЩО СКАЖЕ КАНЦЛЕР ГІТЛЕР У ГАМБУРҐУ?

Канцлер Гітлер приїхав у понеділок пополудні до Гамбурґа, де у вівторок мають спустити на воду новий великий воєнний корабель „Ф". Одночасно приїхав шеф воєнної фльоти адмірал Редер, міністр закордонних справ фон Ріббентроп і кількох державних секретарів. Кажуть, що канцлер виголосить при цій нагоді промову про морські та кольоніяльні справи.

—o—

ЖАСПАР НЕ СТВОРИВ КАБІНЕТУ.

Жаспар, якому бельгійський король доручив створити кабінет міністрів після уступлення Спака, зрікся тієї місії.

—o—

РОЗПРАВА ҐРІНШПАНА ВІДБУДЕТЬСЯ В ТРАВНІ.

Жида Ґріншпана, що вбив у Парижі німецького дипломата фон Рата лікарі признали відповідальним за свої вчинки. Процес Ґріншпана відбудеться імовірно у травні.

—o—

ФРАНЦІЯ КУПУЄ ЛІТАКИ В АМЕРИЦІ.

ПАРИЖ. Аґенція Авас повідомляє з Вашингтону, що французький уряд підписав з одною з витвірень літаків контракт на закуп 115-ти легких бомбових літаків.

—o—

У ПАРИЖІ АРЕШТУВАЛИ НІМЕЦЬКИХ ЖУРНАЛІСТІВ.

Французька влада арештувала німецького журналіста Барона, паризького кореспондента „Берзенцайтунґ", його жінку і співробітницю. Всі троє притримано у слідчому арешті. Крім цього французька влада наказала 26-ти німцям покинути негайно Францію. В цьому числі є 13 журналістів.

ВИКИДАЮТЬ ФРАНЦУЗЬКОГО ЖУРНАЛІСТА

Італійська влада наказала французькому журналістові Гійомові, кореспондентові щоденника „Журналь" до 8-ми днів покинути Італію.

Зі сойму.

ҐЕНЕРАЛЬНА ДЕБАТА НАД БУДЖЕТОМ.

В понеділок відбулося засідання повного сойму, на якому почалася ґенеральна дебата над буджетом. Буджетовий прелімінар реферував ґенеральний референт пос. **Совінський.** Проект буджету, який ухвалила буджетова комісія, устійнює приходи на 2.525,884.145 зол., і видатки на 2.525.847.560 зол., і вслід за цим надвишку приходів на 32.585 зол.

В дискусії перший забрав слово шеф ОЗН, ґен. Скварчинський, потім промовляли посли: Собчик, Юзовяк, Вуйцік, Вавжковіч і Хмелінський. Цей останній, як представник Волині, заявив, що польська державна рація вимагає, щоб польський елемент на Волині скріпити якісно і скількісно. Він виступив проти посла Скрипника, про що — як і про промову посла д-ра Витвицького пишемо на іншому місці. Потім говорили посли Брильський, Рудницький (від північно-східних земель), пос. Палач, Шварцбарт (жидівська справа), Шиманський і **Витвицький.** З черги забирали слово пос. Мілевський і Цєалек, що відповідав на промову посла Витвицького.

Між дальшими промовцями слід згадати посла **Буру** з волинської УПР, який відповідав на промову посла Хмелінського, посла Жиборського, що реаґував на промову посла Витвицького, посла Длуґевича, Санойцу, що „квестіонував" термін „українці" і вкінці віцемаршала польск. Венду, який виголосив довшу промову про те, що не зважаючи на великі зусилля, Польща не перемогла ще кризи, яка не дає їй змоги вирівнати свої сили з силами майбутніх напасників.

Перед закриттям нарад пос. **Скрипник** склав заяву з протестом проти виступу посла Хмелінського, який закинув послові Скрипникові, що він шукає натхнення в заграничних комплексах.

СПРАВА ОДНОГО КАЛЄНДАРЯ У ПОЛЬЩІ

Між зголошеними в соймі інтерпеляціями знаходиться інтерпеляція посла кс. Любельського у справі загального заведення в польській державі григоріянського календаря.

—o—

18-ГО ЛЮТОГО НЕ БУДЕ НАУКИ У ШКОЛАХ У ПОЛЬЩІ.

День 18-го лютого буде вільний від науки у всіх школах усіх типів і ступнів. Того дня шкільна молодь візьме участь у жалібних богослуженнях за папу Пія XI.

НОВИНКИ

15 Лютий

СЕРЕДА

От. ст.: 2. лютого 1939
Стрітення Господнє.
Лат. Фавстина.
Сонце: схід — 6.37, захід — 16.40.
Місяць: схід — 4.43, захід — 13.51.

Завтра: 16. лютого. Четвер.
От. ст.: 3. лютого 1939.
Симеона й Анни.
Лат. Юліянни д. м.
Сонце: схід — 6.35, захід — 16.42.
Місяць: схід — 6.35, захід — 16.42.

Післязавтра: 17. лютого. Пятниця.
От. ст.: 4. лютого 1939.
Ісидора прп.
Лат. Юліяна Кеп.
Сонце: схід — 6.34, захід — 16.44.
Місяць: схід — 5.49, захід — 15.51.

— **З приводу свята** Стрітення Господнього „Діло“ в середу не появиться, тому видаємо це число у збільшеному обемі.

— **В Молодій Громаді** дня 16. лютого ц. р. (четвер), год. 19, виголосить п. д-р Петро Біляшюк реферат на тему: „Значіння виховання в державному будівництві“. Вступ для членів і гостей. 368

— **Театр М. Садовського на Рідну Школу.** Ідучи за покликом у справі складок на рідношкільну освіту, Український Народній Театр ім. М. Садовського призначив частину доходу з прощальної вистави 15. ц. м. (середа) в салі Театру Ріжнородностей на Р. Шк. Вистави: год. 3.30 „Пісня Бескиду“; год. 8.00 „Безталанна“. Білети в Союзному Базарі.

— **Лемківський Ранок,** що його у звязку з лемківською етнографічною виставою влаштовує Товариство Прихильників Культурно-Історичного Музею НТШ у Львові, відбудеться 12. березня в год. 12-ій вполудне у салі Театру Ріжнородностей. У його програму входитимуть вокальні, музичні та оригінальні танкові продукції. Музичним провідником імпрези є проф. Микола Колесса.

— **Курси української мови в Берліні.** Німецький Народній Університет Німецького Фронту Праці покликав проф. д-ра З. Кузелю на лектора української мови. Перший, зимовий курс триватиме по кінець березня ц. р. й розпочинається 27-го ц. м.

— **Дитячий хор школи ім. Маркіяна Шашкевича в радіо.** В середу 15. ц. м. відспіває у львівському радіо дитячий хор школи ім. М. Шашкевича низку колядок і щедрівок. Початок авдиції в год. 18.05—18.30.

— **Присуд на українського священника.** Тернопільський окружний суд засудив на 6 місяців вязниці о. Миколу Іванчука, пароха Іванчан пов. Збараж, за українщення назвищ. Кару даровано на основі амнестії.

— **Дезертир викликав авантуру.** В каварні „Гонг“ при вул. Шайнохи викликав 27-літній Болеслав Деницький, будівельний технік із Черновець, авантуру за те, що його не хотіли підхмеленого впустити до каварні. Авантурник вибив у каварні шибу і щойно поліції вдалося його присмирити.

— **Макабричне самогубство при вул. Стрийській.** У бльоку домів ЗУС-у при вул. Стрийській померла від отрути серед таємничих обставин молода 27-літня мужатка. Жигмонт Соболта, сліпий, 32-літній масажист обезпечальні оженився перед 5 роками з Християною Денисяк, дочкою постерункового. Спершу пожиття молодого подружжя було зовсім добре, щойно від двох літ, коли Соболтова захоріла, тоді Соболта, хоч сліпий, почав фліртувати з іншими жінками, ходив з ними до кіна і т. д. Перед кількома місяцями жінка Соболти важко занедужала й не покидала ліжка. Між подругами настав повний роздор. Рік тому Соболта спровадив собі з Відня тубку ціянкалі в порошку, мовляв, на чорну годину. Одного дня Соболтова, буцімто забрала зі скритки отруту та поклала до своєї валізочки, про що Соболта довідався — як каже — аж в неділю. В неділю служниця чула раз-у-раз слова сварки між подругами. Перед обідом, на просьбу своєї жінки Соболта, який писав дуже добре на машині, написав 2 прощальні листи, один до матері, другий до поліції. В листі до матері Соболтова оправдувала свій вчинок, заявляючи, що довше не може терпіти. В тому листі нарікала вона теж і на свого чоловіка. Крім цього в тому листі помістила вона теж свого роду завіщання. В листі до поліції Соболтова заявила, що вона не хоче нікого обвинувачувати за свою смерть, бо з причини її смерти ніхто нічого не втратить. Оба листи Соболтова власноручно підписала. Коло год. 9. вечором Соболта наставив на прохання жінки ґрамофон. Коли в одному менті до кімнати ввійшла служниця, запримітила, що Соболта давав жінці якийсь порошок. Соболтова частину порошку проковтнула й веліла служниці вкинути адресований до матері лист до скриньки. Дівчина зорієнтувалася в ситуації, вирвала решту порошку і побігла до матері Соболтової. Коли вона вернулася, Соболтова вже не жила. Поліція веде в цій таємничій справі слідство, бо невідомо, яку ролю відограв чоловік у цій справі, чи Соболтова сама спожила отруту — як він каже — чи він її спонукав, чи пак намовив до цього, чи було це вбивство з милосердя. Покищо невідомо, які висліди дасть поліційне слідство.

— **Львівська хроніка.** Невідомий злодій закрався, вибивши шибу, до мешкання Жигмонта Крокая (вул. Лижварська 3) і вкрав ґардеробу вартости к. 1.000 зол. — Поліція арештувала Станислава Чеканського, який намагався вломитись до магазину овочів при вул. Скарбківській. — До мешкання Мих. Шклярської (вул. Зиґзак) вломився вчасним ранком якийсь злодій та вкрав ґардеробу доволі великої вартости.

— **Пять літ вязниці за грабіж 4 зол.** У Концьовій к. Грибова напали якісь замасковані люди на дім Ґаіксманів і погрожуючи револьверами, домагалися видачі грошей. Ґаіксман дав напасникам калитку із 4 зол. Не вдоволені такою марною добичею, напасники пообили в мешканні бешкет і забрали багато предметів. Під замітом того нападу поліція арештувала Михайла Демчука та Андрія Драґана. Суд засудив їх обох на кару вязниці по 5 років.

— **Добошинського звільнили з вязниці.** В неділю випустили з вязниці у Седльцях ... Адама Добошинського, якому вязнична влада дала 6-місячну здоровельну відпустку. Добошинський покинув вязницю в товаристві свого адвоката Стипулковського. Безпосередньо після звільнення Добошинський виїхав до Перемишля.

Що писало „Діло“ 50 років тому

Пятниця, 15. лютого 1889.

НАДЗВИЧАЙНІ МІРИ ОБЕРЕЖНОСТИ.

Загальну увагу звертають на себе надзвичайні міри обережности, які пристосовують тепер підчас виїзду цісаря. Коли цісар минулої суботи їхав до Почдаму, то здовж цілої залізниці, по обох її боках була уставлена військова патруля; гузари гвардійного полку їздили безустанно з піками здовж цілого шляху.

ЧУТКИ ПРО ДИМІСІЮ КН. БІСМАРКА.

Берлін, 15. лютого. Чутка про димісію кн. Бісмарка безпідставна.

ЕКОНОМІЧНИЙ СОЮЗ.

Загальну увагу звертає економічний союз Росії з Францією. Французькі банки лагодяться переводити конверзію російських довгів на велику скалю, і Вишнеградський (міністр фінансів) користає з цієї нагоди, щоби затягнула нову велику позичку. Йде тут головно про таку позичку, при помочі якої можна сконвертувати позички з 1871, 1872 і 1873 р. Ті три позички, що мають бути сплачені за 81 літ, представляють разом суму 42 міл. штерлінгів або більше як міліярд франків... Цей економічний союз Росії з Францією має велику вагу, бо кожний признає, що спільнота економічних інтересів не без впливу і на політичні інтереси.

Подяка.

Оцим почуваюся до обовязку зложити подяку Товариству взаімних обезпечень на життя „Карпатія“ у Львові за скоре й без зайвих трудностей виплачення повної обезпеченої суми по мому бл. п. Мужеві Петрові Сородникові, газдові в Крушельниці п. Сколе.

Скоре й акуратне виплачення обезпеченої суми уповажнює мене поручити це єдине українське Товариство обезпечень на життя „Карпатія“ у Львові найширшим колам української суспільности.

Тухля, дня 7. лютого 1939.

364 Марія Сородник.

— **Гостра сублокаторка вибила господині око.** У Варшаві при Ал. Єрусалимських ... трапилася така подія: 30-літня зарібниця Станіслава Врона збила шкло від нафтової лямпи і не хотіла його відкупити. На цьому тлі прийшло до суперечки між Вроною та її господинею Аркасевичовою. В одному менті сублокаторка кинула у старушку шклянкою, однак її не поцілила. Тоді Врона схопила дзбанок і била ним господиню так довго, аж дзбанок розбився. Побита старушка, залита кровю, впала. Тоді перелякана Врона замочила собі руки у крові господині й намастила лице, щоб таким чином прикинутись теж побитою. Покликаний лікар поготівля ствердив, що Аркасевичова має розчавлене ліве око. Старушку перевезли до клініки й перевели їй операцію. Врону лікар оглянув і ствердив симуляцію. Авантурницю, яка підчас замішання украла іншому сублокаторові портфель із 10 зол., арештували.

— **Жидів усунули з італійської армії.** Італійський урядовий часопис помістив декрет, на його підставі звільнили з чинної військової служби всіх старшин жидів. Звільнені ... тять права до емеритури й заховують військовий ступінь.

— **Як убили адвоката Михайлівського у Ровері?** У справі вбивства д-ра Михайлівського йде енерґійне слідство; на місце виїхав прокуратор д-р Гібль. Висліди слідства тримають тайною; відомо лише, що напасники ... ся до дверей д-ра Михайлівського, ... тели його кімнату і вбили його ... шию.

— Велика залізнича катастрофа трапилася у Лі. Пляяас в Еспанії. Згинуло в ній 56 осіб, від ран померло 20.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ:

ГОВЕРЛЯ, місячник культури. Ч. 1. за січень 1939. Хуст, вул. Коменського 6. Карпатська Україна. Зміст: Ю. Клен: Столиця; І. Колос: Я син цих гір; Ю. Боршош-Кум'ятський: Суворий Отамане; Іван Ірлявський: Манавсир; А. Вільшинецький: Беадонне небо; І. Долібор: Осінь на Верховині; Ф. Могіш: * * *; Юрій Сташинець: Співана роза; М. Пальмевич: Історія одного мотиву; О. Ефімчук: Українська стихія у Гоголя; Олес: Українська література і 20-річчя большевицької революції; Серед журналів; Т.: Гетова премія; М. Черський: Над свіжою могилою М. М. Аркаса; Рецензії; Хроніка; Від Редакції і Адміністрації.

РІДНА ШКОЛА. Ілюстрований часопис для всіх Пристанників. Рік VIII. Ч. 3. З 1. лютого 1939. Львів. Зміст: Перед Загальним Зїздом Р. Ш. — Осяги Рідної Школи в числах. — Д-р Яр. Гординський: Мої найкращі гімназійні професори. — Здоровий прояв. — Ст. Сірополко: Вислід атестації учительства в Сов. Україні. — Реформа горожанських шкіл. — Пядесятьліття української державної гімназії в Перемишлі. — В боротьбі з альгоголем. — Вісти в поралні для вибору звання. — Бібліографія. — З життя Р. Ш. — Різні вісти.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Жертви наших днів.

Вчора був я свідком трагічної сцени. Каритка поготівля стояла коло якогось дому, а з брами виводили якогось чоловіка. Чоловік був блідий як папір, оброслий як медвідь, водив непритомно вибалушеними очима і ревів нелюдським голосом.

— Ще бийте мене, ще! — кричав. — Ні, не бийте, а погладьте, поцілуйте... О! дощ падає... ні, чудово сонце світить... Ух! Як мені зимно... Дайте рукавиці, бо руки відморожу... Ой, не витримаю: одушуся. Горяч така, ой!..

І ще щось викрикував, а все те безладно, раз так, то знову зовсім щось противне. Раз пручався, кусав, дряпав, то знову йшов сам і ще сторожів тягнув за собою.

Жаль було дивитися на нещасного. Але люди людьми, таки збіглися і цікаво приглядались прикрій сцені.

Збоку стояв якийсь старший громадянин і діловито видавав сторожам накази. Видно — лікар — подумав я і підійшов до нього.

— Вибачте, пан доктор?

— Так. Чим можу служити?

— Я з преси і хотів би, дещо довідатись про цього нещасливця.

Лікар заклопотано всміхнувся:

— Розумію... але... вибачте тепер ніяк не можу... Зрештою... — сказав по хвилині, можу щось іншого.

Сягнув до кишені і витягнув звиток паперів.

— Осьтут маєте і причину хороби і розпізнання її.

Я щиро подякував, сховав не розглядаючи звиток до кишені і пішов до дому.

Дома витягнув папери на світло денне, а точніше на світло електричне і почав розглядати.

Самі витинки з часописів і то спеціяльно вістки про Карпатську Україну. Телеграми власні і невласні з Унгвару, Гушту і Мункача, а навіть з Сольви і Вольоча. Ото — думаю — підвів мене лікар, узяв на полову старого вороблця!

Але йдім до кінця. Дійшов і під сподом знайшов записку лікаря. Ні таки, видно, справа зовсім серіозна.

І я почав відчитувати витинки з ґазет:

Унгвар. Премієр „уряду" Волошин тероризує в страшний спосіб населення Подкарпатської Руси. Його січовики замордували двох учителів, одного священника і чотирьох селян. Одному перед смертю втяли язик і викололи очі.

Гушт. Січовики тероризують Волошина і тримають його під дозором. Волошин є тільки маріонеткою в їх руках.

Унгвар. На ґен. Прхалю виконано атентат. Виконавець називається Лущак. Його арештували, вивезли до Праги і там розстріляли на смерть.

Прага. Ніякого атентату на ґен. Прхалю не було.

Унгвар. Ґен. Прхаля вернувся до Хусту не тільки як міністр внутрішніх справ, але як фактичний диктатор.

Мункач. Ген. Прхалю не прийняв Волошин, щойно на другий день і поручив йому вести ресорт комунікації. Мегальоманія гротескової влади!

Гушт. Ген. Прхаля здається відложить вибори і евентуально уневажнить листу У. Н. О.

Хуст. Ген. Прхаля підписав листу У. Н. О.

Вольоч. Населення в своїй переважній більшости збойкотує вибори. Не поможе ніякий терор гвардії Волошина.

Ще багато більше було витинків, але всіх нема місця ні потреби переповідати. Зпочатку були якісь замітки на марґінесі, зовсім розумні, але де далі, то вони ставали більш незрозумілі, а ще далі таки цілком недоречні. Наприклад: „Волошин їсть каламар", або „Ревай застрілив поліціянта з черевика". На останнім витинку був рисунок і підпис під ним. Рисунок: Корова вилізла на дерево і грає на трубі, а підпис: „Моя молодість у цифрах". Вкінці була картка від лікаря: Dementia patologica. Обяви: шал вічної суперечности.

Не знаю чому, але слово „Патольоґіка" було в одні місці розірване.

Галактіон Чіпка.

Спорт.

ГАКІВКОВІ МИСТЕЦТВА СВІТУ.

БАЗЕЛЬ. Канада — Чехословаччина 4:0 (0:0 1:0 3:0)

Фінальні змагання.

ЦІРІХ. Америка — Швайцарія 2:0 (1:0 0:0 1:1).

Фінальні змагання.

ЦІРІХ. Німеччина — Мадярщина 6:2 (0:2 2:0 3:0).

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Театр.

Вівторок 14. II. год. 7.30 веч. „Це більше ніж любов".

Середа 15. II. год. 7.30 веч. „Це більше ніж любов".

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

ЛЬВІВ — саля Рімнорідностей, вул. Руцовського:

15. II. Прощальна вистава. Год. 3.30 пополудня вистава по знижених цінах: „Пошился в дурні". — Веч. год. 8. „Бесталанна".

Український театр Йосифа Стадника (Сеніора).

СІНЬКІВ:

14. II. Хам.

Театр підготовляє історичну драму „Хмельницький-Сагайдачний".

Український Театр ім. Котляревського.

ГАЛИЧ:

15. II. Найвірніший чоловік.
16. II. Пригода в Черчі.
18. II. ?
19. II. Кирка з Льолею.

Дня 18. II. гратиме театр у Залуквах. З Галича їде театр до Ходорова.

КІНА.

АМПІР: „Елісейські поля" (Саша Ґітрі).

АПОЛЬО: „Нині вечором у Ритца" з Анна Белла.

АТЛЯНТИК: „Брехня Христини".

БАЙКА: „Павел і Гавел".

ВАЛТИК: „Козацький метелик".

ВАНДА: „Народини звізди" та „Веселий народій".

ҐРАЖИНА: „Історія чортиці Беллех".

ЕВРОПА: „Конфлікт".

КАСИНО. Норма Шірер як „Марія Антонета".

КОПЕРНИК: „Мостики".

МАРУСЕНЬКА: „Невірне серце".

МЕТРО: „Проступник" і „Молочна дорога".

МІРАЖ: „Ґеґенна".

МУЗА: „Чотири дочки".

ПАКС: „Олімпіяда".

ПАЛЯС: „Мої батьки розводяться".

РАЙ: „Страхи" після р. Водо.

РІЯЛЬТО: „Восьма жінка Синьоборолого".

РОКСІ: „Побожна брехня" з Полею Неґрі.

СВІТ: „Дзвінки", „Кахдий циганів" — кольорова фільма.

СЕНТОВЦІ: „Діти з поля бою" „Стежа на пустині".

СТИЛЕВЕ: „Пригоди удвох" та ревія.

ТОН: „Білий метелик" Соня Хені. „Алярм на морі".

УТІХА: „Останній алярм" і ревія.

ХИМЕРА: „[illegible] матери" [illegible] Дикін.

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(на жадання)
„Острів Ява".

ПОЛЬСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 14. лютого 1939.

7.00 Ранішній дзвінок, 7.15 Зі Заполянного, 7.20 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Орк., 8.30 Ранішні вістки, 11.00 Для шкіл: „В устій вмі", гутірка для старших дітей, 11.15 Сальон. музика з пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева вадання, 14.00 Фольклор в інструментальній музиці, вид. в обробітці Галі Левицької-Крушельницької. форт. Стефи Левицької скрипка, 14.30 [illegible], 14.45 Господарські вістки, 14.50 [illegible], 14.55 Програма на завтра, 15.00 [illegible] Лембергіяда, 15.15 [illegible], 15.20 Орк., 16.00 [illegible], 16.30 [illegible], 18.00 Для села: [illegible]

диться зимою з лавозом, 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Справи расизму, **18.20 Для села: Недуги бджіл, гутірка в українській мові інж. М. Боровського,** 19.00 Трансм. сляльомів, 19.25 Розр. концерт, 20.35 Веч. денник, метеорольогічні вістки, спорт., 21.00 Концерт сучасної музики, 22.00 Атенські прогульки: Довкруги Партенону, 22.25 Скрипк. ресітель Однопосова в супр. форт., 22.55 Інформ. авд., 23.00 Ост. вістки, 23.03 Закінчення програми.

Середа, 15. лютого 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Зі Закопаного, 7.20 Музика з пл., 8.00 Авд. для шкіл зі Закопаного, 8.10 Добридень наймолодшим: Туруль король підкарпатської пущі, **9.00 Богослуження з Успенської церкви у Львові,** 11.00 Для шкіл: Софійка у країні снігурочок, авд. для молодших дітей, 11.25 Музика з пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд.; у перерві в год. 12.45 Лещетарські змагання у Закопанім, 14.00 Симфонічна музика з пл., 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Танки різних народів, авд. для молоді, 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.05 Господарські вістки, 16.20 Дім і школа: Приятелі наших дітей, 16.35 Квартетові мініятури у вик. смичк. квартету, 17.00 Фольклор різних народів: Норвегія, Шпигунське павутиння, 17.15, 17.15 пл., **18.05 Молодь перед мікрофоном: Колядки та щедрівки у вик. учнів школи ім. Шашкевича у Львові,** 18.30 Гутірка 18.30 Гутірка про мову, 18.40 Сучасна жінка, 19.00 Зі Закопаного, 19.15 Віденські мельодії, розр. концерт, орх., спів, форт., 20.40 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт, 21.00 Оповідання про Шопена: Баляди, 21.45 Поезія золотого віку, 22.00 Спорт, 22.05 Карнавал у Петухові, фейл. В. Раорта, 22.15 Танк. муз., 23.00 Останні вістки, 23.03 Зі Закопаного, 23.05 Закінчення програми.

Четвер, 16. лютого 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Зі Закопаного, 7.20 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Популярна музика з пл., 8.50 Ранішні вістки, 11.00 У такт музики, авд. для всеповшіх шкіл, 11.25 Штравсові вальси у вик. хорів і симф. орх., пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд.; у перерві в год. 12.30 Трансм. зі Закопаного, 14.00 Концерт балалайок, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Життєпис машини: Літак, 15.15 Клопоти та ради: фотоси, 15.30 Сальон орх., 16. Пополудневий денник, 16.05 Господарські вістки, 16.20 Як працює банк, гутірка для молоді, 16.40 Бетовен: „Леонора“ увертура ч. 2. оп. 72 у вик. львівськ. орх., пл., 16.55 Селяни в господарському житті, 17.05 Литовське народне свято; литовська народна муз., 17.40 Авдиція, 17.45 Вілинє лещетарських змагань, 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Для села: Що повинні тямити передовики та учні хліборобські, комунікат Рільн. т-ва, Народна музика з пл., 18.30 Легка і поважна музика, музична гутірка, 19.00 Зі Закопаного, 19.20 Розр. концерт, орх., сопран, тенор, 20.35 Веч. денник, метеорольогічні вістки, спорт, 21.00 Клясичний театр уяви: „Жертви“ Айсхиля, 22.20 Спорт, 22.25 Спів. ресітель Теод. Шеглова, бас-баритон у супр. форт., 22.40 Літературний кабарет: Львів бавиться, 23.00 Останні вістки, 23.03 Зі Закопаного, 23.05 Закінчення програми.

Пятниця, 17. лютого 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Зі Закопаного, 7.20 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Година господині: Ой ті сплетні, ради, вістки, музика з пл., 11.00 Для шкіл: Ніч 29. листопада 1831, авд. для старших дітей, 11.25 Невідомі пісенькарі, пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полудн. авд.; у перерві в год. 12.30 Трансм. зі Закопаного, 14.00 Інформаційна газетка в українській мові, **14.10 Музика з плит (Кормісенко, хор Котка, Крушельницька),** 14.30 „Батальйон“ фрагм. повісти В. Мазуркевської, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 По широкому світі, авд. для молоді, 15.20 Спорт. порадник, 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.08 Господарські вістки, 16.20 Гутірка з хорами, 16.35 Р. Шуман: Карнавалові образки з Відня, оп. 26., форт., 17.00 Гутірка, 17.15 Ресітель фр. віольончеліста Б. Мішалена в супр. форт., 17.45 Біжучі вістки з міста та провінції, 17.50 Хор і комунікат, 18.30 „Кохання дар небес дуже дорогий“ старосвітський курант, 19.00 Зі Закопаного, 19.15 Розр. концерт, 20.40 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт, 21.00 „Льотерія“ опера Ст. Монюшка, 22.15 Танк. музика з пл., 22.55 Інформаційна авдиція, 23.00 Останні вістки, 23.03 Зі Закопаного, 23.05 Закінчення програми.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 14. лютого 1939.

БАНСЬКА БИСТРИЦЯ І БРАТИСЛАВА 7.20, 12.55, 16.05, 19.00, 22.15 Вістки і комунікати в украніській мові, БЕРЛІН 18.00 Розр. концерт, БІЛГОРОД 18.00 Скрипка, 20.00 Спів, БУДАПЕШТ 17.30 Спів, 18.30 Нар. музика, 20.10 Циг. музика, ВІДЕНЬ 18.25 Концерт на альт., кларнет, форт., 19.25 Симф. концерт, **19.50 Вістки в українській мові,** ДРОЙТВІЧ 20.00 Форт., 22.45 Камер. музика, КЕНІГСБЕРГ 15.40 Казка, пісні, МІНХЕН 15.00 Для дітей, ПРАГА 21.10 Орх., РАДІО ПАРІ 18.05 Орх., 20.00 (після комунікату) Легка музика, 21.15 Камер. музика, РИМ 17.15 Форт., 21.00 „Травіята“ оп. Вердія, СОФІЯ 17.30 Військ. орх., 20.55 Рос. романси, 22.00 Легка, танкова музика.

Середа, 15. лютого 1939.

БАНСЬКА БИСТРИЦЯ, БРАТИСЛАВА 7.20, 12.55, 16.05, 19.00, 19.20, 22.15 Вістки і комунікати в українській мові, БЕРЛІН 15.00 Оперетkові мельодії, 19.45 Веч. гомін, 21.00 Розр. концерт, БУДАПЕШТ 17.10 Скрипка, 18.30 Форт., 19.15 Циг. музика, 20.40 Концерт оп. орх., 22.00 Джез. тріо, ВІДЕНЬ 16.00 Веселе пополудне, 18.15 Віол., форт., 18.45 Історія та проблеми сучасного араб. світа, **19.50 Вістки в українській мові,** ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 18.10 Фр. музика, спів, форт., ЛЯЙПЦІ 19.10 Розр. музика, ПРАГА 18.25 Орх., сол., 19.25 Військ. орх., РАДІО ПАРІ 18.05 Легка музика 21.30 Нар. музика фр. провінції, РИМ 17.15 Танк. музика, 21.00 Оперетка, СОФІЯ, 18.00 Популярна музика, 19.15 „Мадам Батерфляй“ оп. Пуччінія.

Четвер, 16. лютого 1939.

БАНСЬКА БИСТРИЦЯ, БРАТИСЛАВА 7.20, 12.55, 16.05, 19.00, 19.20, 22.15 Вістки та комунікати в українській мові.

БЕРЛІН 16.30 Ісляндія, острів героїв і пісеньварів, 17.00 Концерт давньої музики, 18.00 19.– 20.10 Розр. і танкова музика, БІЛГОРОД 20.00 21.30 Нар. пісні, 22.15 Спів. ресітель, БУДАПЕШТ 17.40 Вок. концерт, 18.45 Циг. музика, 21.15 Військ. орх., ВІДЕНЬ 18.30 Розр. музика, **19.50 Вістки в українській мові,** ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 20.40 Симф. концерт, ЛЯЙПЦІ 16.00 Легка музика, 17.20 Пісеньки, МІНХЕН 15.00 Для дітей, 18.20 Сучасна музика, 21.20 Орх. концерт, ПРАГА 19.25 Популярний концерт, ПОСТ ПАРІЗІЄН 19.10 Сценка, 22.10 Розр. програма, РАДІО ПАРІ 18.05 Камер. музика, 21.15 Форт., 21.30 Опера, РИМ 17.15 Танк. музика, 21.00—23.00 „Франческа з Ріміні“ оп. Зандонаі, СОФІЯ 18.30 Легка музика, 19.00 Скрипка, 19.30, 20.00 Болгарська музика.

Пятниця, 17. лютого 1939.

БАНСЬКА БИСТРИЦЯ, БРАТИСЛАВА 7.20, 12.55, 16.05, 19.00, 19.20, 22.15 Вістки та комунікати в українській мові, БЕРЛІН 18.00 Танкові мельодії та пісні, 20.10 Симфонія ц-моль Чайковського, 21.00 Вальси та чардаші, БІЛГОРОД 20.00 Твори Папандопуля, 21.000 Театр Уяви, БУДАПЕШТ 12.10 Форт., 13.00 Військ. орх., 17.10 Циг. музика, 19.30 до 22.00 Опера, ВІДЕНЬ 12.00, 13.15 Популярний концерт, 18.00 Пісні, хор, **19.50 Комунікат в українській мові,** ДРОЙТВІЧ 20.00 „Манон“ оп. Маснета, ЛЯЙПЦІ 16.00 Легка музика, МІЛЯНО 21.00 Симф. музика, ПРАГА 16.10 Квартет с-моль Мендельсона, 16.10 Пісні, 18.25 Розр. музика, РАДІО ПАРІ 18.05 Камер. музика, 19.30, 22.15 Пісні, РИМ 17.00 Форт. ресіталь Мик. Орлова, СОФІЯ 17.30 Розр. музика, 18.15 Популярна музика, 19.30 до 21.00 „Продана наречена“ оп. Сметани, СОТЕНС 22.00 „Кавалерія Рустікана“ оп. Масканія, ШТУТГАРТ 19.15 „Німота лилика“ оп. І. Штравса.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

Львів, дня 13. лютого 1939

кг. масла десер. бльок без оп.	3·25 зол.
кг. масла бочков вкл. з опак.	3·30 зол.
1 молоко	17—18 сот.
кг. сир	1·00 зол.

Тенденція на масло й молоко втримана, на яйця зниж‹кова›, попит слабий.

ОПОВІСТКИ.

З нагоди прощання свого дотеперішнього дуже заслуженого Голови Батьківського Кружка Укр. Держ. Гімн. в Коломиї Впов. Пана Старости Левицького Романа, зложили батьки та опікуни разом із членами Педагогічної Ради квоту 100 золотих до Його диспозиції. Цю суму призначив Пан Левицький на закупно одежі бідним пильним учням. 359

Жертви зложені в Адміністрації „Діла“: на „Рідну Школу“ зол. 10 Володимир Жук, Данціг; 1 зол. П. Лопата, Борислав; зол. 5 Дарія і Маріян Комісарі з Катовиць; зол. 10 інж. Ем. Моровик, Соколів Підляський; зол. 20 Зенон Юрчинський, лікар ветер.

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnyćkyj Wydawca: Spółka Wyd. „Dilo“, Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Dilo“, Lwów, Rynek 10.
Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрин-Рудницький Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.